

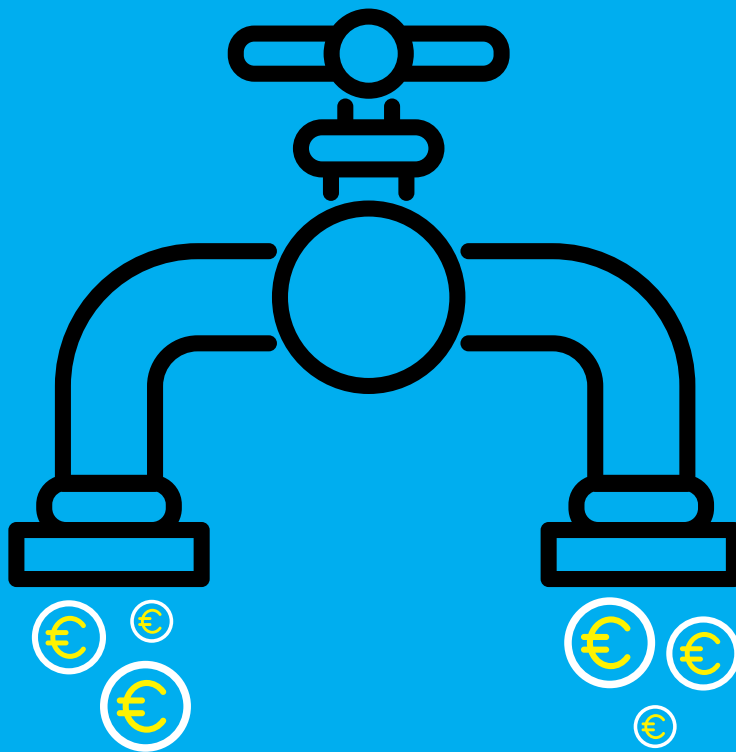
No163

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2018

—
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ISSN 1106-7166 // ISSN 2622-3053

ΤΡΑΠΕΖΕΣ: ΚΟΚΚΙΝΑ ΔΑΝΕΙΑ & ΠΑΡΟΧΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Κάντε
τη σωστή
κίνηση

Διαφημίστε
τις υπηρεσίες σας
& τα προϊόντα σας

μέσα από τις σελίδες
των Οικονομικών Χρονικών

Απευθύνονται
σε 105.000
οικονομολόγους
& λογιστές
φοροτεχνικούς

που απασχολούνται
στο δημόσιο & ιδιωτικό τομέα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τηλ.: 213-21.41.866, 213-21.41.870

stand up

Μαζί θα κάνουμε την επιχείρησή σας να πάρει τα πάνω της.

Οι μικρές επιχειρήσεις είναι εκείνες που έχουν τις μεγαλύτερες ανάγκες.

Η Εθνική Τράπεζα στέκεται σύμμαχός τους και παρέχει μικροπιστώσεις έως €25.000 σε επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως €2 εκατ. και μέχρι 9 άτομα προσωπικό, στο πλαίσιο του προγράμματος εγγυήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Καινοτομία **EaSI**.

Μικροπιστώσεις έως € 25.000
ανά επιχείρηση / επαγγελματία,
χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις,
για κάλυψη αναγκών σε κεφάλαιο
κίνησης ή για αγορά παγίων
στοιχείων και εξοπλισμού.

Εκπαίδευση, συμβουλευτική
υποστήριξη και καθοδήγηση
σε επιχειρησιακά και νομικά θέματα,
μέσω προγραμμάτων προσαρμοσμένων
στις ανάγκες κάθε χρηματοδοτούμενης
επιχείρησης ή επαγγελματία.

Online υποβολή, επεξεργασία
και **έγκριση** αίτησης δανείου
μέσω **i-bank Internet Banking,**
για εύκολη και άμεση
εξυπηρέτηση.

Πληροφορίες για τους όρους και τις προϋποθέσεις της χρηματοδότησης
στο www.nbg.gr ή στα Καταστήματα της Εθνικής Τράπεζας.

Παρέχεται εγγύηση που χρηματοδοτείται από την
Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος για
την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI).

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2018

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΚΟΛΛΙΑΣ,
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΥΡΙΔΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΟΥΡΓΑΝΑ ΜΑΡΙΑ
ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΝΩΤΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΗΛ. 213-21.41.800

e-mail: press@oe-e.gr

[facebook.com/oikoneegr](https://www.facebook.com/oikoneegr)

twitter.com/oikonomiko_epim

[youtube.com/user/oikonee](https://www.youtube.com/user/oikonee)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 12-14, 10563

ΤΗΛ. 213-21.41.800,

FAX: 210-52.27.300

www.oe-e.gr

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΤΗΛ.: 213-21.41.866

ART DIRECTION / DESIGN

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

PRINTECO ΕΠΕ

Βερανζέρου 59, 10438

ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 210 8075620

FAX: 2106256920

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση,
αναπαραγωγή ή μετάδοση
με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο
όλου ή μέρους του περιοδικού χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη

8

Τράπεζες: Κόκκινα δάνεια
και παροχή ρευστότητας
Του Κωνσταντίνου Κόλλια

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

18

Ανάπτυξη και τραπεζικό σύστημα
Της Λούκας Τ. Κατσέλη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

24

«Κόκκινα» δάνεια –
η καπιταλιστική οικονομία στο «κόκκινο»...
Του Χρήστου Αγγελόπουλου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

12

Χωρίς «κόκκινα» δάνεια
Του Στέλιου Πέτσα

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

26

Κόκκινα δάνεια:
Μια πρόταση τελευταίας ευκαιρίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Ε.Ε.

10

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα
μετά τα μνημόνια: Υπέρβαση προκλήσεων
- νέα προοπτική
Του Δημήτρη Λιάκου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

14

Κύριες προκλήσεις για τις ελληνικές
τράπεζες στο άμεσο μέλλον
Του Παναγιώτη Ρουμελιώτη

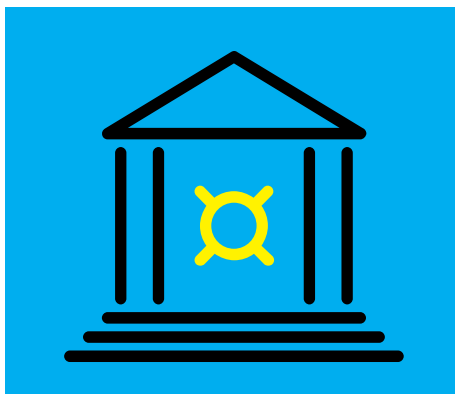
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

16

Το επόμενο λαμπρό πεδίο δόξης
των ελληνικών τραπεζών
Του Ηλία Ξηρουχάκη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

20

Μπορούν οι τράπεζες
να στηρίξουν την ανάπτυξη;
Του Φίλιππου Σαχινίδη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

22

Ανάπτυξη χωρίς χρηματοδότηση
δεν γίνεται!
Του Μιχάλη Μητσόπουλου

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

28

Έρευνα του Οικονομικού Επιμελητηρίου
Ελλάδας για τη χρηματοδότηση νέων δανείων

ΕΡΕΥΝΑ Ο.Ε.Ε.

30

Οδηγός για τον εξωδικαστικό μηχανισμό
ρύθμισης οφειλών

34

Δείκτες Οικονομίας

Οι προκλήσεις και οι προοπτικές του εγχώριου τραπεζικού συστήματος

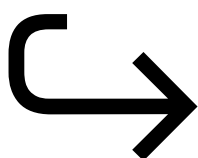
Η μείωση του υψηλού αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων, η βελτίωση της ρευστότητας και η διαμόρφωση ενός βιώσιμου μοντέλου λειτουργίας αποτελούν τις βασικές προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ελληνικές τράπεζες.

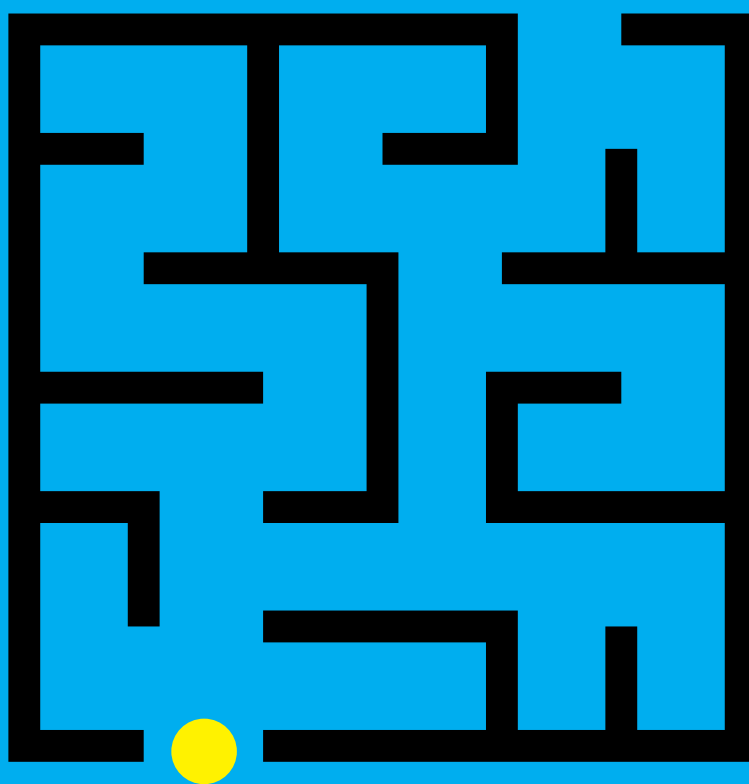
Τα «Οικονομικά Χρονικά», ανοίγουν το φάκελο «Τράπεζες: Κόκκινα Δάνεια και Παροχή Ρευστότητας». Στο νέο τεύχος, αναλύουμε την πρόταση που έχουμε παρουσιάσει για την τελευταία ευκαιρία που πρέπει να δίνεται στους δανειολήπτες, που παρουσιάζουν πραγματική αδυναμία αποπληρωμής των δανείων τους, προκειμένου να προστατέψουν την πρώτη κατοικία τους, χωρίς να διαταραχθεί η λειτουργία και η ισορροπία του τραπεζικού συστήματος. Επίσης, παρουσιάζουμε τα πρώτα συμπεράσματα της έρευνας που πραγματοποίησε το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας για τη δυνατότητα χορήγησης νέων δανείων.

Στην έρευνά μας, έλαβαν μέρος 908 επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, από ένα ευρύ φάσμα κλάδων. Η αρχική επεξεργασία των ευρημάτων δείχνει ότι οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την πρόθεση των τραπεζών για χορήγηση νέων δανείων, για τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Ένας από τους λόγους είναι τα υψηλά επιτόκια.

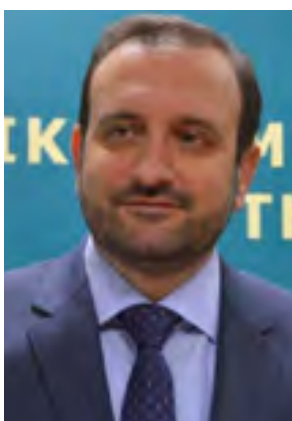
Για το θέμα της ρύθμισης των δανείων τους, πάνω από το 50% των επαγγελματιών δηλώνει ότι προτιμά να γίνει μέσω των τραπεζών και μόλις το 12% μέσω εξωδικαστικού μηχανισμού. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, σύμφωνα με τους επικαιροποιημένους στόχους που έχουν συμφωνήσει οι τράπεζες με τον SSM, θα πρέπει να μειωθούν κατά 50 δισ. ευρώ έως τον Δεκέμβριο του 2021, ώστε τελικώς να διαμορφωθούν στα 35 με 40 δισ. ευρώ. Αυτό συνιστά μια μείωση της τάξης του 55%, με δεδομένο πως τον Ιούνιο του 2018 τα κόκκινα δάνεια ήταν 88 δισ. ευρώ.

Το μεγάλο ζητούμενο στο συγκεκριμένο θέμα, όπως σημειώνουν οι αρθρογράφοι μας στο νέο τεύχος, είναι αφενός να υπάρξει μέριμνα για την πρώτη κατοικία αυτού, που πραγματικά αδυνατεί να ανταπεξέλθει στην αποπληρωμή του δανείου του και αφετέρου να μη διαταραχθεί περαιτέρω η λειτουργία και η ισορροπία του τραπεζικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να επανέλθει τάχιστα στη φυσιολογική του λειτουργία, δηλαδή στη χορήγηση ρευστότητας προς την πραγματική οικονομία.

Τράπεζες: Κόκκινα δάνεια και παροχή ρευστότητας

Του Κωνσταντίνου Κόλλια
Προέδρου του Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Η χρηματοπιστωτική κρίση, που ξέσπασε τα τελευταία δέκα χρόνια, άφησε ανεξίτηλα τα σημάδια της στο τραπεζικό σύστημα των Ευρωπαϊκών χωρών.

Το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, που εφάρμοσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τα κράτη - μέλη της με τα μηδενικά επιτόκια, αναμφισβήτητα βοήθησε τόσο τις επιχειρήσεις, όσο και τις τράπεζες να έχουν πρόσβαση σε φθηνότερο χρήμα. Όμως, αποτέλεσμα της κρίσης ήταν η συνεχής αυξανόμενη πορεία των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από τις επιχειρήσεις, αλλά και τους ιδιώτες.

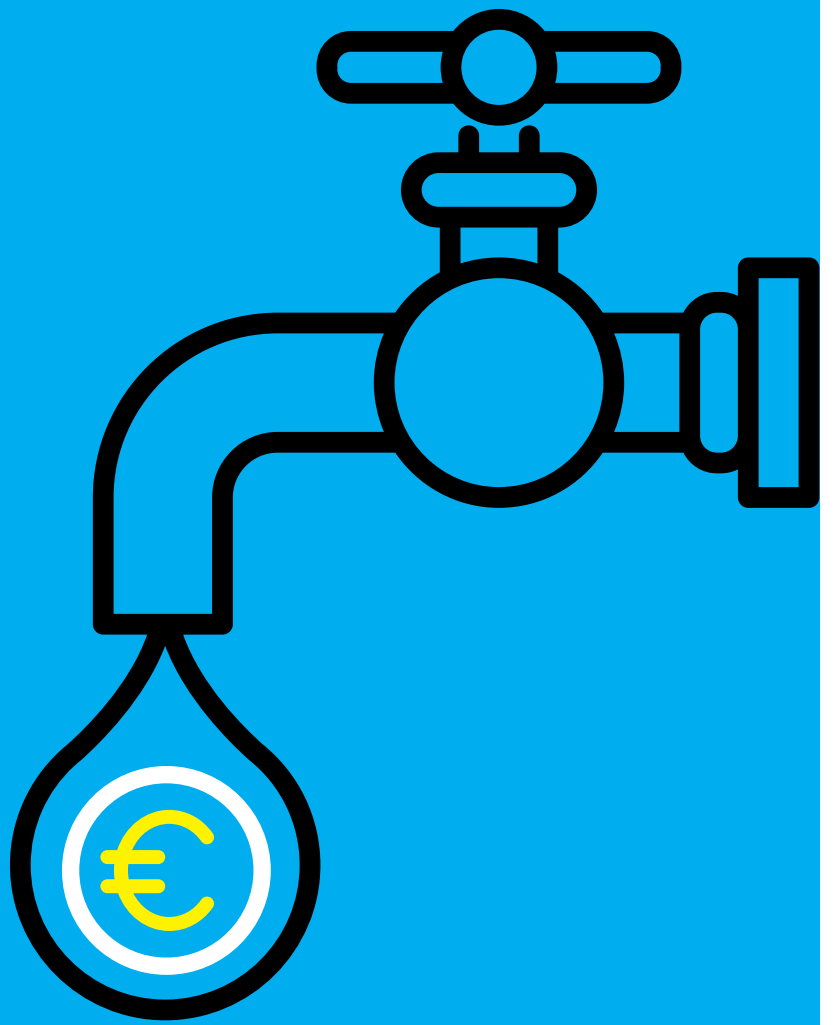
Ειδικά στις χώρες του Νότου, όπου η μείωση του εισοδήματος των πολιτών ήταν ραγδαία, όπως και η αύξηση της ανεργίας, υπήρξε διόγκωση των κόκκινων δανείων.

Το τραπεζικό σύστημα, στις χώρες, που εφαρμόστηκαν προγράμματα προσαρμογής (Ελλάδα, Κύπρος, Πορτογαλία και Ιρλανδία), έφτασε πολλές φορές κοντά στη χρεοκοπία και η στήριξη της ΕΚΤ ήταν απαραίτητη.

Η κατάρρευση της οικονομίας και των μισθών είχε ως φυσικό επακόλουθο την αθέτηση πληρωμών εκ μέρους του δανειολήπτη με αποτέλεσμα την αύξηση των κόκκινων δανείων σε δυσθεώρητα επίπεδα, αλλά και την έλλειψη ρευστότητας για τις τράπεζες. Συνεπώς, οφείλουμε να παρέμβουμε. Και έχουμε αργήσει να το πράξουμε.

Το θέμα των κόκκινων δανείων θα έπρεπε να είναι το Νοούμερο 1 θέμα, που οφείλαμε να έχουμε επιλύσει μέσα στην κρίση. Και αυτό το θέμα ανοίγουμε στο τεύχος αυτό των Οικονομικών Χρονικών. Επιχειρώντας, ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας για θέματα οικονομίας, να συμβάλλουμε στο δημόσιο διάλογο για αυτό, τόσο με την καταγραφή απόψεων, τις οποίες και φιλοξενούμε, όσο και με τη δική μας πρόταση, η οποία ετοιμάζεται και επιχειρεί να βοηθήσει τράπεζες και πολίτες, εξετάζοντας πώς θα πιλοποιηθούν απαιτήσεις από τα πιστωτικά ιδρύματα, ύψους 15 με 20 δις. ευρώ, από το στεγαστικό και το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο.

Πρόκειται, άλλωστε, για πρόταση εμπειρισταωμένη, που επεξεργάζεται η επιστημονική επιτροπή του Οικονομικού Επιμελητηρίου, και είμαι βέβαιος ότι θα συμβάλει στην κατεύθυνση της ταχύτερης επίλυσης του προβλήματος των NPLs.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα μετά τα μνημόνια: Υπέρβαση προκλήσεων - νέα προοπτική

Του Δημήτρη Λιάκου
Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό

Το τραπεζικό σύστημα της χώρας είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την οικονομία μας και την μελλοντική της προοπτική, ειδικά μάλιστα σε αυτή την μεταβατική φάση που βρισκόμαστε. Η συνολική μακροοικονομική κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, όσο και οι προσδοκίες της αγοράς και των επιχειρήσεων, πιστοποιούν την ύπαρξη των ικανών προϋποθέσεων για υψηλούς και βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης στο μέλλον. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η δυναμική επιστροφή του τραπεζικού κλάδου στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης και η παροχή ρευστότητας σε όλο το εύρος της οικονομίας.

Ωστόσο, η μακροχρόνια κρίση μας κληροδότησε μια σειρά προκλήσεων που διαταράσσουν τη διαμεσολαβητική λειτουργία του τραπεζικού συστήματος και εμποδίζουν τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή του στην αναπτυξιακή προσπάθεια.

Πρώτη πρόκληση είναι τα κόκκινα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Πυροδοτήθηκε από την απότομη κατάρρευση του 2010 και επιδεινώθηκε σε δεύτερο χρόνο από την παρατεταμένη και βαθιά ύφεση.

Δεύτερη πρόκληση, με κοινά καταγωγικά αίτια, είναι η χαμηλή κερδοφορία. Κάτι που αναδεικνύει ακριβώς τη δυσκολία στη δανειοδότηση νέων επιχειρημάτων. Και φυσικά, η πρόκληση που θέτει η νέα ψηφιακή εποχή και οι ορρωτικές επιχειρηματικές και οργανωτικές αλλαγές που επιφέρει.

Προκλήσεις σε κάθε περίπτωση που έχουν εντοπιστεί και αντιμετωπίζονται εγκαίρως από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, τις εποπτικές αρχές και την κυβέρνηση. Μάλιστα, η σημερινή εικόνα του τραπεζικού κλάδου έχει ομαλοποιηθεί, αποπνέει εμπιστοσύνη και ασφάλεια και ο βασικός προβληματισμός όλων αφορά κυρίως τους τρόπους ενίσχυσης της αναπτυξιακής αποστολής (συμβολής) του.

Οι τράπεζες μας είναι πλήρως κεφαλαιοποιημένες και ανθεκτικές σε όλα τα σενάρια των στρες τεστ που διενεργήθηκαν πρόσφατα, ο μηχανισμός έκτακτης παροχής ρευστότητας – ELA οδεύει σε μηδενικά επίπεδα και οι καταθέσεις του κοινού εμφανίζουν ενθαρρυντικές τάσεις επιστροφής.

Η πρόσφατη μάλιστα εισροή κεφαλαίων για τη συγχώνευση της Eurobank, έστειλε ισχυρό σήμα στην παγκόσμια επενδυτική κοινότητα και ανανέωσε το ενδιαφέρον των επενδυτών στις προοπτικές του τραπεζικού μας συστήματος.

Άρα, πράγματι υπάρχουν προκλήσεις και πρέπει να είμαστε σε ετοιμότητα, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει μια ασφαλής βάση και το περιθώριο διορθωτικών παρεμβάσεων. Πρόκειται όμως για ένα εξαιρετικά ευαίσθητο ζήτημα και οφείλουμε όλοι να λειτουργούμε υπεύθυνα, διότι κάθε απερίσκεπτη ή «εύκολη» δήλωση είναι αυτο-υπονομευτική και προκαλεί αστάθεια.

Ως κυβέρνηση, κινηθήκαμε εξ αρχής συντονισμένα για την αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων μία προς μία. Το πλαίσιο του εξωδικαστικού συμβιβασμού που εφαρμόζουμε ισορροπεί ανάμεσα στην ανάγκη αποσυμπίεσης του συστήματος και την προστασία της πρώτης κατοικίας για τους συνεργάσιμους δανειολήπτες.

Παρακολουθούμε το υφιστάμενο πλαίσιο διαχείρισης των κόκκινων δάνειων και το χρονοδιάγραμμα απομείωσης όπως συμφωνήθηκε με τον SSM, το οποίο παραμένει κανονικά εντός στόχων και χωρίς παρεκκλίσεις.

Ωστόσο κρίνουμε σκόπιμο για λόγους περαιτέρω ενίσχυσης της εμπιστοσύνης να επιταχύνουμε τη διαδικασία μείωσης των κόκκινων δάνειων, με πρωτοβουλίες όπως αυτή του ΤΧΣ και της ΤτΕ και είμαστε σε διαρκείς συζητήσεις με τους ευρωπαϊκούς φορείς για την τελική μορφή του σχεδίου. Υπάρχει σημαντική ευρωπαϊκή εμπειρία διαθέσιμων εργαλείων που εφαρμόστηκαν σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Θεωρώ πολύ σύντομα θα προχωρήσει η διαδικασία, για να ολοκληρωθεί στη συνέχεια με τις απαραίτητες εγκρίσεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Την ίδια στιγμή, οι διοικήσεις των τραπεζών συμμετέχουν ενεργά στις διαβουλεύσεις, εισηγούνται προτάσεις και αναλαμβάνουν την πρωτοβουλία κινήσεων για προωθητικές συνεργασίες.

Όπως οι μεταρρυθμίσεις στην οικονομία απο-

τελούν μονόδρομο στη νέα εποχή, ομοίως και η διαρκής εξέλιξη και προσαρμογή θα είναι μόνιμη συνθήκη πλέον για το τραπεζικό μας σύστημα. Η πανευρωπαϊκή τραπεζική ενοποίηση, οι νέες ρυθμιστικές απαιτήσεις της Βασιλείας III, καθώς και η υπό διαμόρφωση ενιαία ευρωπαϊκή κεφαλαιακή αγορά επιφυλάσσουν σημαντικές εξελίξεις για το τραπεζικό σύστημα.

Η πορεία της ελληνικής οικονομίας είναι άρρηκτα δεμένη με την ευρωστία του τραπεζικού μας συστήματος, με μια σχέση αμφίδρομης αλληλεξάρτησης. Η κατάσταση είναι πιο ευόωγη σήμερα και επιτρέπει να είμαστε αισιόδοξοι, αρκεί η εμπειρία της κρίσης να μας έκανε όλους λίγο σοφότερους. Αυτό σήμερα είναι προς απόδειξη.

“

Η σημερινή εικόνα του τραπεζικού κλάδου έχει ομαλοποιηθεί, αποπνέει εμπιστοσύνη και ασφάλεια.

Χωρίς «κόκκινα» δάνεια

Του Στέλιου Πέτσα
Διευθυντή του Γραφείου
του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας
κ. Κ. Μητσοτάκη

Η οικονομία παραμένει ευάλωτη και το 2019. Ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται στο 2,5%, μακριά δηλαδή από το 4% που μπορεί και πρέπει να επιτύχει η χώρα μας για να πάψει να αποκλίνει από τις λοιπές αναπτυσσόμενες οικονομίες της ΕΕ και του ΟΟΣΑ. Όμως, ακόμη και για να επιτευχθεί αυτός ο ρυθμός ανάπτυξης η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση των επενδύσεων κατά 11,9%. Υπεραισιόδοξη εκτίμηση όταν οι ιδιωτικές επενδύσεις το 2018 εκτιμάται ότι θα αυξηθούν μόλις κατά 0,8%, οι δημόσιες επενδύσεις πετσοκόβονται κατά 550 εκατ. ευρώ το 2019, η παγκόσμια οικονομία επιβραδύνεται, οι τιμές του πετρελαίου εμφανίζουν έντονη μεταβλητότητα, η εμπιστοσύνη δεν αποκαθίσταται όπως μαρτυρά η απόδοση του 10ετούς ομολόγου του ελληνικού Δημοσίου και η αβεβαιότητα που προκαλεί το ξήλωμα του «μεταρρυθμιστικού πουλόβερ» εντείνεται.

Επιπλέον, οι μεταρρυθμίσεις σέρνονται. Σύμφωνα με την πρώτη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη «ενισχυμένη μεταμνημονιακή εποπτεία», κανένα από τα 16 προαπαιτούμενα που έπρεπε να είχαν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2018 δεν έχουν υλοποιηθεί μέχρι στιγμής. Και όσο δεν προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις, όσο επικρατεί ο λαϊκισμός και ο κρατισμός, όσο αντιμετωπίζεται με εχθρότητα ο ιδιωτικός τομέας και η επιχειρηματικότητα, τόσο η Ελλάδα θα συνεχίσει να καταγράφει απογοητευτικές επιδόσεις σε όλους τους διεθνείς δείκτες ανταγωνιστικότητας.

Αλλά και ρευστότητα δεν υπάρχει. Αντί η κυβέρνηση να επιχειρήσει να την τυνώσει, κάνει το αντίθετο. Συνεχίζει την υπερφορολόγηση, δεν επιστρέφει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της αν και είχε δεσμευθεί και είχε πάρει την κοινοτική χρηματοδότηση για αυτό, ενώ πετσοκόβει εκτός από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων καθυστερώντας εμβληματικά έργα, όπως το Ελληνικό.

Επίσης, ρευστότητα χωρίς τράπεζες δεν νοείται. Οι τραπεζικές μετοχές καταρρέουν καθημερινά. Η πιστωτική επέκταση παραμένει αρνητική. Τα «κόκκινα δάνεια» εξακολουθούν να είναι πολύ υψηλά και η οργανική κερδοφορία των τραπεζών είναι απελπιστικά αδύναμη. Για το ζήτημα της ρευστότητας και των «κόκκινων δανείων», η Νέα Δημοκρατία έχει παρουσιάσει μία ολοκληρωμένη πρόταση για τη μείωση των οφειλών σε τράπεζες, εφορία και ασφαλιστικά ταμεία για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, τη «Δεύτερη Ευκαιρία».

Σκοπός μας είναι να αλλάξουμε το μέλλον, όχι να βολοδέρνουμε σε ένα διαρκές δέjà vu. Στόχος της πρότασης είναι η δραστική μείωση του ιδιωτικού χρέους στα πλαίσια λύσεων που έχουν ήδη υιοθετηθεί σε άλλες προηγμένες χώρες.

Καταρχάς, για τις μικρές οφειλές, προτείνουμε μια ενιαία ρύθμιση οφειλών με 120 δόσεις και ελάχιστο ποσό τα 20 ευρώ/μήνα για όσους χρωστούν μικρά ποσά μέχρι 3.000 ευρώ σε εφορία και ασφαλιστικά ταμεία, δηλαδή 4 στους 5 οφειλέτες. Σκοπός είναι, οι πολίτες να πάνε να παρακάμψουν το τραπεζικό σύστημα υπό το φόβο των κατασχέσεων για παλιές τους οφειλές και να είναι συνεπείς στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους.

Σε επίπεδο ανάλυσης οφειλετών, για τα νοικοκυριά, διαχωρίζουμε όλες στις υποθέσεις σε 3 βασικές κατηγορίες:

- (α) οφειλέτες χωρίς περιουσιακά στοιχεία,
- (β) οφειλέτες με μοναδικό περιουσιακό στοιχείο την κύρια κατοικία τους, και
- (γ) οφειλέτες με επιπλέον περιουσιακά στοιχεία πέραν της κύριας κατοικίας τους.

Δίνουμε έμφαση στην εκδίκαση κατά προτεραιότητα των υποθέσεων της τρίτης κατηγορίας, όπου ενδεχομένως βρίσκονται οι στρατηγικοί κακοπληρωτές.

Για να εκδικάζονται σύντομα οι υποθέσεις προτείνουμε την ενίσχυση των Ειρηνοδικείων των μεγάλων αστικών κέντρων (Αθήνας και Θεσσαλονίκης) με ειρηνοδίκες από γειτονικές περιοχές και ανάθεση κατά αποκλειστικότητα της εκδίκασης των παλαιών υποθέσεων του ν.3869/2010 σε αυξημένο αριθμό ειρηνοδικών των αστικών κέντρων.

Για τις επιχειρήσεις, προτείνουμε απλοποιημένη εξωδικαστική επίλυση για επιχειρήσεις με τζίρο μέχρι 2,5 εκατ. ευρώ και ταχεία δικαστική επίλυση για όλες τις επιχειρήσεις. Αναμόρφωση της πτωχευτικής διαδικασίας έτσι ώστε οι προτεινόμενες αναδιαρθρώσεις των επιχειρηματικών δανείων να λειτουργήσουν υπέρ της επιχείρησης και των εργαζομένων, αλλά όχι υπέρ των μετόχων που έχουν ευθύνες για κακοδιοίκηση. Και αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Επίσης, η πρόταση της Νέας Δημοκρατίας διευκολύνει επιχειρήσεις που λειτουργούν, να διαχειριστούν τις οφειλές τους και να αναπτυχθούν, ενώ, για όσους δεν τα κατάφεραν, δίνει μια δεύτερη ευκαιρία να επιστρέψουν στην οικονομική δραστηριότητα, ακολουθώντας τις καλύτερες ευρωπαϊκές πρακτικές και χωρίς δημοσιονομική επιβάρυνση. Επιπλέον, επειδή η πίστη έχει κακοποιηθεί στα χρόνια της κρίσης, προτείνουμε τη σύσταση «λευκού μητρώου» επιχειρήσεων, ώστε να επιβραβευτεί ο συνεπής επιχειρηματίας.

Τέλος, οι τράπεζες πρέπει να κινηθούν γρήγορα, τολμηρά και αποφασιστικά στην αντιμετώπιση των «κόκκινων δανείων». Υπό το πρίσμα αυτό, και με δεδομένη τη σοβαρότητα, την ένταση και την έκταση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, εισηγήσεις από αρμόδιους φορείς και πρωτοβουλίες πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα πρέπει να εξετασθούν υπό το πρίσμα του κόστους-οφέλους για την Ελληνική οικονομία, το Ελληνικό Δημόσιο, τους αποταμιευτές και τα πιστωτικά ιδρύματα.

Για παράδειγμα, η πρόταση της Τράπεζας της Ελλάδος στην Επισκόπηση του Ελληνικού Χρηματοπιστωτικού Συστήματος (22/11/2018) για ένα σχήμα δραστικής μείωσης των «κόκκινων δανείων» αποτελεί μια βάση προς συζήτηση. Για να φτάσει όμως να αποτελεί λύση του προβλήματος, χρειάζεται να πληρείται μια βασική προϋπόθεση: ο εκ των προτέρων συντονισμός όλων των εμπλεκομένων σε Ελλάδα και εξωτερικό. Αν προκριθεί μια λύση πρέπει να υποστηριχθεί απόλυτα από όλους, χωρίς αστερίσκους. Δεν μπορεί από έναν πολυτραυματία, όπως το ελληνικό τραπεζικό σύστημα, να ζητείται όχι μόνο να υπερπηδήσει υψηλά εμπόδια (άμεση άντληση πρόσθετων κεφαλαίων από τις αγορές με λογικά επιτόκια) αλλά και να τερματίσει κιόλας (να αποφύγει την κατάρρευση, ή την κρατικοποίηση), χωρίς να τον στηρίζουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι.

Το τραπεζικό σύστημα όμως δεν λειτουργεί στο κενό. Απαιτείται να σπάσει ο κύκλος «αρνητικής ανατροφοδότησης» μεταξύ οικονομικής καχεξίας και προβληματικών τραπεζών. Μεταξύ χαμηλών εισοδημάτων και μη-εξυπηρετούμενων δανείων. Στο πλαίσιο αυτό, με την πολιτική αλλαγή και το σχέδιό μας, προσδοκούμε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης 4% κατά μέσο όρο την ερχόμενη πενταετία.

Υψηλή ανάπτυξη, χαμηλότεροι φόροι και εισφορές, χαμηλότερη ανεργία και υψηλότερη απασχόληση, επενδύσεις, εμπιστοσύνη και αξιοπιστία θα ξεκλειδώσουν τις δυνατότητες της οικονομίας μας. Στο πλαίσιο αυτό, η ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών θα τους καταστήσει ευκολότερα ενήμερους σε παλιές τους υποχρεώσεις, ενώ οι τράπεζες θα μπορέσουν να χρηματοδοτήσουν την οικονομία με νέα δάνεια σε υγιείς επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Μια ζωή χωρίς «κόκκινα δάνεια» δεν είναι όνειρο. Είναι ένα όραμα που με το κατάλληλο συνολικό σχέδιο και επαρκή, ειλικρινή, συντονισμό μπορεί να γίνει πράξη.

“

Υψηλή ανάπτυξη, χαμηλότεροι φόροι και εισφορές, χαμηλότερη ανεργία και υψηλότερη απασχόληση, επενδύσεις, εμπιστοσύνη και αξιοπιστία θα ξεκλειδώσουν τις δυνατότητες της οικονομίας μας.

Κύριες προκλήσεις για τις ελληνικές τράπεζες στο άμεσο μέλλον

Του Παναγιώτη Ρουμελιώτη
Ομότιμου Καθηγητή Παντείου
Πανεπιστημίου και Πρόεδρου Δ.Σ.
Attica Bank

Οι ελληνικές τράπεζες βρίσκονται εδώ και σχεδόν μια 10ετία αντιμέτωπες με μια σειρά από προκλήσεις, οι οποίες είναι από σημαντικές έως και κριτικές για την συνέχιση και την ανάπτυξή τους. Στο παρόν κείμενο, παραθέτουμε εν συντομία, αυτές που είναι κρίσιμες για την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητάς τους που θα οδηγήσει και στην χρηματοδότηση της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Η πρώτη κύρια πρόκληση είναι η αποτελεσματική διαχείριση και μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPEs). Παρότι η διαδικασία διαχείρισης των NPEs έχει ξεκινήσει, εντούτοις πρέπει να ολοκληρωθεί άμεσα καθώς η ύπαρξη υψηλών NPEs στους ισολογισμούς τους καθυστερεί την δυνατότητα αναχρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι – εργαλεία – διαχείρισης των NPEs:

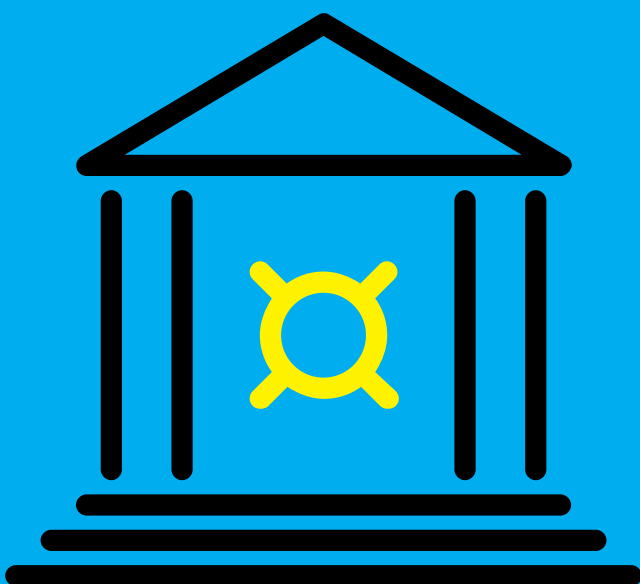
- ο νομός Κατοξέλη που αντιμετωπίζει μη εξυπηρετούμενα στεγαστικά δάνεια,
- ο εξωδικαστικός μηχανισμός,
- οι πλειστηριασμοί και
- οι τιτλοποιήσεις και πωλήσεις NPEs σε εταιρείες διαχείρισης επισφαλών απαιτήσεων κάτω από την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος μετά τον περιορισμό της αξίας τους από τις ήδη σχηματισμένες προβλέψεις των τραπεζικών ισολογισμών.

Ειδικότερα σε σχέση με το εργαλείο των τιτλοποιήσεων, το εισπραξιμό μέρος των ομολόγων που παράγονται από τιτλοποιήσεις (Senior Bonds), εξαρτάται από το βαθμό της εισπραξιμότητας τιτλοποιημένων NPEs. Καθώς οι τράπεζες μετασχηματίζουν μέρος των δανειακών χαρτοφυλακίων τους σε ομόλογα, πουλάνε μέρος αυτών σε επενδυτές οι οποίοι σε συνεργασία με εξειδικευμένες εταιρείες διαχειρίζονται τις εισπράξεις αυτών των απαιτήσεων. Έτσι μειώνουν και το λειτουργικό τους κόστος και επιτυγχάνουν καλύτερη διαχείριση, ενώ ταυτόχρονα προσδοκούν μεσοπρόθεσμες προσόδους μέσω της εισπραξης

των απαιτήσεων. Είναι συνεπώς κρίσιμος παράγοντας για την κερδοφορία των τραπεζών η εισπραξιμότητα των NPEs. Η πιστοληπτική διαβάθμιση και η επιλεξιμότητα των παραπάνω ομολόγων (Senior Bonds) ενώ μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα στις τράπεζες να τα χρησιμοποιήσουν ως εγγυήσεις για την άντληση πρόσθετης ρευστότητας, εντούτοις συνδέονται άμεσα με το πρόβλημα της μη επιλεξιμότητας των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου από τις αγορές. Με την αναμενόμενη βελτίωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του ελληνικού δημοσίου, αναμένεται να αρθούν και τα όποια προβλήματα στην πιστοληπτική διαβάθμιση των συγκεκριμένων ομολόγων που διαθέτουν οι τράπεζες.

Η δεύτερη κύρια πρόκληση είναι ο αναβαλλόμενος φόρος. Οι τράπεζες σήμερα αναγνωρίζουν ως στοιχείο του ενεργητικού τους ένα πολύ μεγάλο ποσό, ως αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση. Ειδικά το μέρος το οποίο καλύπτεται με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου DTC τους δίνει τη δυνατότητα να εμφανίζονται ανακεφαλαιοποιημένες, όμως δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί, ως μέσο μόχλευσης πρόσθετων κεφαλαίων. Από τα 27 δισ. ευρώ κεφάλαια περίπου τα 21 δισ. ευρώ είναι αναβαλλόμενος φόρος. Ως εκ τούτου τα υπολειπόμενα κεφάλαια είναι της τάξεως των 6 δισ. ευρώ και σε ένα ενεργητικό των τραπεζών της τάξης των 200 δισ. ευρώ αντιπροσωπεύουν περίπου το 3%. Το πρόβλημα είναι γνωστό σε όλη την επενδυτική κοινότητα, μέσω των οικονομικών καταστάσεων των τραπεζών αλλά και από δημοσιεύματα διεθνών επενδυτικών οίκων.

Συμπεραίνοντας καταλήγουμε ότι οι ελληνικές τράπεζες σε συνεργασία με το ελληνικό δημόσιο πρέπει να προχωρήσουν, α) στη χρήση των ήδη σωρευμένων προβλέψεων για την μείωση των NPEs και β) στη πιστοληπτική διαβάθμιση των Senior Bonds τιτλοποιήσεων και ενός νέου χρηματοοικονομικού μέσου προς υποκατάσταση του αναβαλλόμενου (ειδικά του DTC) για άντληση ρευστότητας από την δευτερογενή αγορά.

“

Από τα 27 δισ. ευρώ κεφάλαια των τραπεζών περίπου τα 21 δισ. ευρώ είναι αναβαλλόμενος φόρος.

Το επόμενο λαμπρό πεδίο δόξης των ελληνικών τραπεζών

Του Ηλία Ξηρουχάκη

Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής
του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής
Σταθερότητας και εκπρόσωπος
της Τράπεζας της Ελλάδος στο Ταμείο

Με μεγάλη ικανοποίηση και κυρίως ανακούφιση, οι παράγοντες των αγορών αλλά και οι Έλληνες φορολογούμενοι, που έχουν αιμοδοτήσει εκτενώς τις εγχώριες συστημικές τράπεζες, υποδέχθηκαν τα αποτελέσματα χρήσης του τρίτου τρίμηνου 2018. Η κερδοφορία, αν και ακόμα αναμικτή, έχει αρχίσει να αποκτά κάποιου είδους ορμή. Βέβαια για να παραμείνει ή να ενισχυθεί η ορμή αυτή χρειάζεται να συμβεί, κυρίως, ένα γεγονός: Να περιοριστεί δραστικά το κόστος πιστωτικού κινδύνου. Αυτό συνδυαστικά με την σταθεροποίηση των οργανικών εσόδων αλλά και την απαραίτητη μείωση των λειτουργικών εξόδων (που σε κάποιες περιπτώσεις έχουν ξεφύγει των ορίων του αποδεκτού) θα οδηγήσουν σε βιώσιμα επίπεδα επαναλαμβανόμενης λειτουργικής κερδοφορίας οδηγώντας μακριά από το φαύλο κύκλο της διαρκώς απομειούμενης κεφαλαιακής βάσης.

Τον Σεπτέμβριο του 2016, οι ελληνικές τράπεζες υπέβαλαν για πρώτη φορά στην ΤτΕ και στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) επιχειρησιακούς στόχους για τη μείωση των μη-εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, στόχους που επικαιροποίησαν τον Σεπτέμβριο του 2017 και τον ίδιο μήνα του 2018. Σε αυτά τα δύο χρόνια (Ιούνιος 2016 – Ιούνιος 2018), σύμφωνα με στοιχεία της ΤτΕ, οι ελληνικές τράπεζες κατόρθωσαν να μειώσουν τα μη-εξυπηρετούμενα ανοίγματα στο επίπεδο των 88,6 δισ. ευρώ ή στο 47,6% των συνολικών δανείων.

Η μείωση αυτή των περίπου 18,3 δισ. ευρώ (ή λίγο περισσότερο από 17%) επέτρεψε στις ελληνικές τράπεζες να υπερκαλύψουν κατά περίπου 1,6 δισ. ευρώ τον στόχο μείωσης των ΜΕΑ που είχαν υποβάλλει.

Το καίριο ερώτημα που προβάλλεται πλέον από όλο και περισσότερους, των εποπτικών αρχών συμπεριλαμβανομένων, είναι εάν οι ρυθμοί απομείωσης είναι ικανοί να εξασφαλίσουν ότι πρόκειται να επανέλθει, σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ο δείκτης ΜΕΑ/ΜΕΔ των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων στα επίπεδα του ευρωπαϊκού μέσου όρου και σε κάθε περίπτωση σε μονοψήφιο ποσοστό που είναι και το ζητούμενο. Λαμβάνοντας υπόψη το προηγούμενο ευρωπαϊκών χωρών που αντιμετώπισαν στο παρελθόν αντίστοιχες προκλήσεις (Κύπρος, Πορτογαλία, Ισπανία, Ιρλανδία, Ιταλία κλπ), η απάντηση ατυχώς δεν είναι θετική. Σε κάθε μια από τις χώρες αυτές, χρειάστηκε η δημιουργία, υπό την αιγίδα του κράτους και την «ευλογία» των Ευρωπαϊκών θεσμών, του κατάλληλου σχήματος/πλαισίου ώστε να μειωθεί δραστικά το ύψος των ΜΕΑ. Ο βασικός στόχος αυτού ήταν όχι μόνο να αποφευχθεί νέα, πιθανή προσφυγή στο Δημόσιο ταμείο για εκ νέου ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών με χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου (δεδομένου ότι υπό τις παρούσες συνθήκες φαντάζει εξαιρετικά απίθανο να ειροεύσουν προς ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης ιδιωτικά κεφάλαια) αλλά

κυρίως για να μπορέσουν και πάλι τα πιστωτικά ιδρύματα να χρηματοδοτήσουν την πραγματική οικονομία, δηλαδή τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Χρήσιμη παράμετρος στη σκέψη μας αναλύοντας το φαινόμενο και τις πιθανές του λύσεις, είναι πως η περίπτωση κάθε χώρας είναι διαφορετική. Διαφορετικοί είναι οι παράγοντες που δημιούργησαν και μεγιστοποίησαν το πρόβλημα (π.χ. στην Ιρλανδία η κρίση ξεκίνησε από τις τράπεζες ενώ στην Ελλάδα η κρίση εκτονώθηκε σε αυτές), διαφορετικά είναι τα δανειακά χαρτοφυλάκια στα οποία επικεντρώνεται, σε διαφορετικό στάδιο έγιναν οι παρεμβάσεις αναχαίτισης του φαινομένου και τέλος διαφορετικές είναι οι δυνατότητες ουσιαστικής παρέμβασης σε επίπεδο δημοσιονομικών ευχαριών. Με τις εγχώριες τράπεζες να εμφανίζουν ασυνήθιστα υψηλούς δείκτες καθυστερήσεων σε όλα τα χαρτοφυλάκια και με περιορισμένη τη δυνατότητα παροχής κρατικής βοήθειας που θα μπορούσε ενδεχομένως να χαρακτηριστεί μη συμβατή με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί Κρατικών Ενισχύσεων, η φάρετρα των διαθέσιμων (και παράλληλα εφαρμόσιμων) λύσεων είναι μάλλον περιορισμένη. Προ λίγων εβδομάδων, η Κεντρική Τράπεζα παρουσίασε μία ριζοσπαστική λύση που επικεντρώνεται στην αξιοποίηση των αναβαλλόμενων φορολογικών πιστώσεων (Deferred Tax Credits) στα πλαίσια της δημιουργίας ενός οχήματος ειδικού σκοπού (SPV) που προσομοιάζει σε μια "κακή" τράπεζα (Asset Management Company). Η πρόταση είναι υπό εξέταση από τις αρμόδιες υπηρεσίες (SSM και DGComp) ενώ έχει τύχει ευμενούς υποδοχής από κύκλους της ΕΚΤ, επενδυτικούς οίκους και οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης. Επίσης εταιρικοί μετασχηματισμοί με σκοπό τον εποικοδομητικό χειρισμό των DTC's για τη μείωση των ΜΕΔ, κινούνται και αυτοί προς τη σωστή κατεύθυνση.

Μια άλλη ιδιαίτερα πρόσφορη λύση, απολύτως συμβατή και συμπληρωματική με αυτή της ΤτΕ, είναι η πρόταση του ΤΧΣ, παραπλήσια με το από 2016 εφαρμοζόμενο ιταλικό μοντέλο (το επονομαζόμενο GACS). Η λύση αυτή, αφορά στην προστασία στοιχείων ενεργητικού τα οποία αποαναγνωρίζονται πλήρως (derecognition) από τους οικείους ισολογισμούς. Είναι απολύτως προσαρμοσμένη στις συνθήκες της εγχώριας χρηματοπιστωτικής αγοράς και προβλέπει την τιτλοποίηση (securitization) ΜΕΑ, αφού μεταφερθούν στο κατάλληλο όχημα ειδικού σκοπού, την έκδοση τριών τάξεων ομολογιών (διαφορετικής διαβάθμισης αναφορικά στην προτεραιότητα αποπληρωμής) και την προστασία των ομολογιών της υψηλότερης διαβάθμισης (senior bond) με εγγυοδοσία από το ελληνικό Δημόσιο. Η λύση αυτή, προσφέρει μία πλειάδα από πλεονεκτήματα στα πιστωτικά ιδρύματα που θα επιλέξουν να συμμετάσχουν (η συμμετοχή είναι εθελοντική). Η δραστική μείωση του δείκτη ΜΕΑ, η πολύ περιορισμένη επίπτωση της απόσχισης των ΜΕΑ στα εποπτικά κεφάλαια τους (συγκριτικά με άλλες λύσεις όπως οι ήδη εφαρμοζόμενες πωλήσεις χαρτοφυλακίων), η δυνατότητα διακράτησης των υψηλής διαβάθμισης ομολογιών με μηδενική επίπτωση στο σταθμισμένο για κινδύνους ενεργητικό, η δυνατότητα διακράτησης μέρους των ομολογιών χαμηλότερης διαβάθμισης, αποσκοπώντας σε μελλοντικό όφελος από την καλύτερη διαχείριση της ρευστοποίησης των στοιχείων ενεργητικού από ανεξάρτητη εταιρία διαχείρισης απαιτήσεων (του

v.4354/2015) και τη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς, είναι μερικά εξ αυτών. Ένα ακόμα σημαντικό θετικό στοιχείο της εν λόγω προτεινόμενης λύσης είναι πως λόγω της μεθοδολογίας διάθεσης των εσόδων (waterfall) στις διάφορες τάξεις των ομολογιών, η πιθανότητα κατάπτωσης της εγγύησης του Δημοσίου σε αυτό της υψηλότερης διαβάθμισης είναι εξαιρετικά περιορισμένη, ομοίως και οι ενδεχόμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις αυτής.

Η κρατική εγγύηση σε ένα τέτοιο σχήμα μπορεί να αποδώσει πολλαπλασιαστικά στην μείωση των ΜΕΔ στο σύστημα δεδομένου πως, υπό προϋποθέσεις, δύναται να ανακουφίσει τις τράπεζες για το τριπλάσιο ή ακόμα και το τετραπλάσιο του ποσού εγγύησης (δηλαδή για κάθε 1 δισ. ευρώ εγγύησης το σύστημα μπορεί να απαλλαγεί από 3 - 4 δισ. ευρώ ΜΕΑ). Βέβαια, όπως πάντα άλλωστε, αυτά τελούν υπό την έγκριση τόσο του SSM (αρμόδια εποπτική αρχή) όσο και της DGComp που θα κρίνει το κατά πόσο τα δομικά στοιχεία της συναλλαγής αποτελούν ή όχι κρατική ενίσχυση.

Το εν λόγω σχήμα αποδείχθηκε εξαιρετικά επιτυχημένο στην κατεύθυνση της μείωσης των ΜΕΑ στη Ιταλία, με αποτέλεσμα πλέον οι τράπεζες της γείτονος χώρας να «διαγωνίζονται» περίπου για να λάβουν την εν λόγω κρατική εγγύηση. Έως το τέλος του έτους οι ιταλικές τράπεζες θα έχουν απαλλαγεί από 46 δισ. ευρώ ΜΕΑ, δια του τρόπου αυτού.

Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία πως οι συστημικές τράπεζες της χώρας (και όχι μόνο) πρέπει το συντομότερο να απαλλαγούν από τη μέγγενη των ΜΕΑ που υπονομεύει κάθε ελπίδα ανάκαμψης της επαναλαμβανόμενης λειτουργικής τους κερδοφορίας αλλά το χειρότερο, απειλεί ευθέως τη μεσομακροπρόθεσμη κεφαλαιακή βιωσιμότητά τους. Όλες οι λύσεις και τα εργαλεία που βρίσκονται στο τραπέζι μοιάζουν, υπό προϋποθέσεις, αξιόπιστα και εφαρμόσιμα και επιβάλλεται το συντομότερο δυνατόν να δρομολογηθεί, σε στενή συνεργασία με τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς, η εφαρμογή τους. Το όλο εγχείρημα, αδιαμφισβήτητα αποτελεί ένα τιτάνιο έργο για τις διοικήσεις των τραπεζών, τις εποπτικές αρχές και τους θεματοφύλακες της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, αλλά παράλληλα και πεδίο δόξης λαμπρό για όποιον επιτύχει να το φέρει εις πέρας αποκαταστώντας την πολυπόθητη κανονικότητα στο σύστημα και την οικονομία.

“

Δεν υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία πως οι συστημικές τράπεζες της χώρας (και όχι μόνο) πρέπει το συντομότερο να απαλλαγούν από τη μέγγενη των ΜΕΑ.

Ανάπτυξη και τραπεζικό σύστημα

Της Λούκας Τ. Κατσέλη

Καθηγήτριας ΕΚΓΠΑ, πρ. Υπουργού Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και πρ. Προέδρου Εθνικής Τράπεζας και Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών

Ανάπτυξη και χρηματοδότηση αποτελούν αλληλένδετες διαδικασίες. Απαιτείται χρηματοδότηση για να εξασφαλισθεί κεφάλαιο κίνησης για τις επιχειρήσεις, να αναληφθούν επενδυτικές πρωτοβουλίες, να κινηθεί η αγορά, να αυξηθεί η οικονομική δραστηριότητα. Η αύξηση του εισοδήματος, με τη σειρά της, ιδιαίτερα όταν αυτή πηγάζει από βιώσιμες παραγωγικές αναδιρθώσεις, αυξάνει την αποταμίευση, τις καταθέσεις, τη ρευστότητα των τραπεζών και τελικά τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Δεν προκαλεί έκπληξη επομένως το γεγονός ότι μετά από 8 χρόνια ύφεσης και απομόχλευσης, η οικονομική δραστηριότητα και οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα στις τράπεζες παρουσιάζουν ανοδική τάση. Τα 6 τελευταία τρίμηνα ο μέσος ετήσιος ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης ανήλθε στο 1,6%. Παράλληλα, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 12,6 δισ. ευρώ τον Αύγουστο 2018 σε σχέση με τον Απρίλιο του 2017. Αντίθετα, το επίπεδο χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα συνεχίζει να συρρικνώνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό απομόχλευσης στο -6,3% την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2018 από -5,1% το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Με απλά λόγια, ενώ το τραπεζικό σύστημα έχει αρχίσει να προσελκύει καταθέσεις και να αυξάνει τη ρευστότητα του, δεν την διοχετεύει στην οικονομία.

Τι φταίει; Βασική αιτία γι' αυτή την εμπλοκή αποτελεί το μεγάλο ύψος των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Το ύψος των ΜΕΑ, αν και μειούμενο, κινήθηκε στο τέλος Ιουνίου 2018 στα 88,6 δισ. ευρώ (47,6% του συνόλου των συνολικών ανοιγμάτων). Μεγάλα ποσοστά ΜΕΑ παρουσιάζονται στα χαρτοφυλάκια ελεύθερων επαγγελματιών και πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (δείκτης ΜΕΑ: 68,8% και 62,3% αντίστοιχα) σε αντίθεση με το χαρτοφυλάκιο των μεγάλων επιχειρήσεων (δείκτης ΜΕΑ 28,3%). Οι τράπεζες προσπαθούν να διαχειριστούν το πρόβλημα με επαρκείς προβλέψεις και εξασφαλίσεις ή διαγραφές και πωλήσεις δανείων από τα οποία δεν αναμένουν κέρδη. Δανείζουν κυρίως τους καλούς πελάτες τους (συνήθως μεγάλες επιχειρήσεις), εγκρίνουν με δυσκολία δάνεια σε καταναλωτές και ΜΜΕ, ενώ δεν προχωρούν σε αναδιρθώσεις ή κούρεμα δανείων αποτελεσματικά. Για να γίνει κούρεμα ακόμα και σε καταναλωτικό δάνειο, πρέπει να περάσουν πάνω από 90 ημέρες, να καταστεί το δάνειο οριστικά ληξιπρόθεσμο και μετά ίσως η τράπεζα να προχωρήσει σε ευνοϊκή ρύθμιση. Ο δανειολήπτης, επομένως, έχει κίνητρο να μην πληρώνει για 3 - 4 μήνες, ακόμα και όταν μπορεί. Το ίδιο συμβαίνει στην περίπτωση στεγαστικού δανείου όταν η αξία του προς αποπληρωμή είναι υψηλότερη από την αξία του ακινήτου.

Τι μπορεί να γίνει; Η αντιμετώπιση της εμπλοκής απαιτεί μια συστημική προσέγγιση για μια πιο ενεργητική και αποτελεσματική διαχείριση των ΜΕΑ παράλληλα με την αύξηση της ρευστότητας.

Θα βοηθούσε ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα ενθαρρύνει λύσεις ρύθμισης, προσδιορίζοντας με σαφήνεια τα κριτήρια διαχείρισης και αναδιάρθρωσης κάθε κατηγορίας χαρτοφυλακίου, τις υποχρεώσεις κάθε εμπλεκόμενου, τα χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης, τα κίνητρα- αντικίνητρα προς οφειλέτες, πιστωτές, εταιρείες διαχείρισης και επενδυτές καθώς και τις κυρώσεις.

Για μεγάλα εταιρικά ΜΕΑ, θα μπορούσε να προβλεφθεί η κατάθεση κοινών μελετών βιωσιμότητας και αναδιάρθρωσης από τις εμπλεκόμενες τράπεζες, καθώς και κίνητρα (φορολογικά, άρση προσωπικής εγγύησης κλπ.) και διαδικασίες ώστε να μεταφέρονται υποχρεώσεις (μεμονωμένες ή μαζικοποιημένες) σε εταιρείες ειδικού σκοπού που θα κατέχουν τα περιουσιακά στοιχεία και στις οποίες θα μπορούν να επενδύουν επενδυτές με ασφάλεια, προσφέροντας την απαραίτητη εξωτερική χρηματοδότηση. Θα μπορούσε επίσης να ενθαρρύνεται η σύναψη τριμερών συμφωνιών επενδυτών - επιχειρήσεων - τραπεζών ώστε να καθορίζονται οι πηγές και το μερίδιο κέρδους για κάθε μέρος, η πιθανή επαναγορά περιουσιακών στοιχείων από οφειλέτες και η δυνατότητα των εταιρειών διαχείρισης να συμμετέχουν σε συνεργατικά προγράμματα. Ξένοι επενδυτές μπορούν να διαδραματίσουν καταλυτικό ρόλο στην υπέρβαση της εμπλοκής αρκεί να ξεπεραστεί η έλλειψη πληροφόρησης και να προσδιορισθούν με ασφάλεια και ακρίβεια τα νομικά πλαίσια και τα χρονοδιαγράμματα που απαιτούνται. Με τον τρόπο αυτό, αδρανή στοιχεία ενεργητικού μπορούν να μπουν άμεσα στην παραγωγή, οι τράπεζες να αφαιρέσουν ΜΕΑ από τους ισολογισμούς τους και να έχουν μεγαλύτερες αποδόσεις σε σχέση με τους πλειστηριασμούς.

Ταυτόχρονα, η αύξηση της ρευστότητας κυρίως προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορεί να ενισχυθεί με τη λειτουργία της Αναπτυξιακής Τράπεζας και την κινητοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων που σήμερα δεν αξιοποιούνται ικανοποιητικά.

Τέλος, η άρση της εμπλοκής απαιτεί αποκατάσταση εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα και την οικονομία. Καθώς πλησιάζουμε στις εκλογές, ως μην πυροβολούμε τα πόδια μας με ατεκμηρίωτες κινδυνολογίες, καταστροφολογία και διασπορά ψευδών ειδήσεων που διαιωνίζουν την αβεβαιότητα και αποθαρρύνουν τις επενδύσεις και την ανάπτυξη.

“

Η αύξηση της ρευστότητας κυρίως προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορεί να ενισχυθεί με τη λειτουργία της Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Μπορούν οι τράπεζες να στηρίξουν την ανάπτυξη;

Του Φίλιππου Σαργιίδη
Τομέαρχη Οικονομικών,
Κίνημα Αλλαγής και πρ. Υπουργού
Οικονομικών

Στην πολιτική αντιπαράθεση της τελευταίας δεκαετίας επικράτησε εσφαλμένα η άποψη ότι η μείωση του ΑΕΠ κατά 25%, οφείλονταν αποκλειστικά στην περιοριστική δημοσιονομική πολιτική που υποχρεώθηκε να ακολουθήσει η χώρα μετά το δημοσιονομικό εκτροχιασμό της διετίας 2007-2009.

Στην πραγματικότητα ένας εξίσου σημαντικός παράγοντας που επηρέασε αρνητικά την πορεία της οικονομίας υπήρξε η πιστωτική συρρίκνωση που ξεκίνησε μετά το 2010. Ο τραπεζικός δανεισμός που τροφοδοτούσε την ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση και τις ιδιωτικές επενδύσεις μέχρι και το 2009 έπαψε στη συνέχεια να στηρίζει το στρεβλό παραγωγικό πρότυπο.

Αυτό συνέβη όταν οι τράπεζες έχασαν την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές, με την επιδείνωση της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων αλλά και εξαιτίας της εκτεταμένης διαρροής καταθέσεων. Διαρροές που ενισχύθηκαν σημαντικά από την αβεβαιότητα που προκλήθηκε μετά τα εκλογικά αποτελέσματα του Μαΐου του 2012 και στη συνέχεια με τα αποτυχημένα πειράματα της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ το πρώτο εξάμηνο του 2015. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα μετά από τρεις ανακεφαλαιοποιήσεις και στο βαθμό που η χώρα δεν διασφάλισε ακόμη την έξοδό της στις αγορές, παραμένει ο αδύναμος κρίκος της ελληνικής οικονομίας.

Τα κόκκινα δάνεια είναι σχεδόν το ήμισυ του συνόλου των δανείων και αυτό παρά το γεγονός ότι έχουν μειωθεί σε απόλυτο αριθμό. Σε ένα περιβάλλον διαρκούς συρρίκνωσης της πιστωτικής επέκτασης, δύσκολα θα τελεσφορήσει η προσπάθεια για ουσιαστική μείωση των κόκκινων δανείων. Έτσι το πρόβλημα αυτό εμποδίζει τις τράπεζες να επιτελέσουν τον ρόλο τους ως ο αναπτυξιακός πυλώνας της οικονομίας.

Το τελευταίο διάστημα, πολλοί επενδυτές που είχαν τοποθετηθεί στις ελληνικές τράπεζες βλέποντας τα φτωχά οικονομικά αποτελέσματα και λαμβάνοντας υπόψη ότι δύσκολα θα πετύχουν τους στόχους τους για τη μείωση των κόκκινων δανείων χωρίς να αναλώσουν σημαντικά κεφάλαια, αποχωρούν από αυτές.

Η έξοδος των επενδυτών προκαλεί κραδασμούς τόσο στο χρηματιστήριο όσο και στην αγορά ελληνικών ομολόγων. Παράλληλα ορισμένες αρνητικές εξελίξεις

σε σημαντικές εταιρίες εντείνουν τις αμφιβολίες των επενδυτών αναφορικά με τη δυνατότητα ποιοτικής ανάπτυξης νέων τραπεζικών εργασιών. Μια από τις συνέπειες αυτής της εξέλιξης είναι να απαξιώνεται και ο ρόλος του χρηματιστηρίου ως δυνητικής πηγής άντλησης κεφαλαίων για τις υγιείς ελληνικές επιχειρήσεις.

Τα προηγούμενα χρόνια χάθηκε πολύτιμος χρόνος και υποεκτιμήθηκε ο κίνδυνος που εγκυμονεί για την οικονομία η μη επίλυση του προβλήματος των κόκκινων δανείων. Η ανάγκη αυτή είχε επισημανθεί εγκαίρως από το Κίνημα Αλλαγής που είχε μάλιστα καταθέσει και σχετική πρόταση που μεταξύ άλλων πρότεινε και τη δημιουργία μιας «κακής» τράπεζας.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ εσφαλμένα υπερεκτίμησε τη δυνατότητα του εξωδικαστικού μηχανισμού, ο οποίος σε ενάμιση χρόνο λειτουργίας έχει αποδώσει πενιχρά αποτελέσματα, αλλά και των υπολοίπων παρεμβάσεων που θεσμοθέτησε να επιλύσουν το πρόβλημα αυτό. Αλλά και οι ρυθμίσεις που έκαναν οι τράπεζες δεν έχουν αποδώσει ακόμη τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Απαιτείται επιτάχυνση του συντονισμού των ενεργειών των τραπεζών στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια κοινών πιστούχων τόσο στις μεγάλες επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ όσο και στα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια του Νόμου 3869.

Οι εξελίξεις αυτές καθιστούν αναγκαία την επανεξέταση προτάσεων για την επίλυση του προβλήματος στη βάση της πρότασης για τη δημιουργία μιας «κακής» τράπεζας. Έχουν κατατεθεί δύο σχετικές προτάσεις για τη δημιουργία οχήματος ειδικού σκοπού η μια από την ΤτΕ και η άλλη από το ΤΧΣ που τώρα την επεξεργάζεται το ΥΠΟΙΚ.

Τα χρονικά περιθώρια είναι πλέον πιεστικά και η κυβέρνηση δεν μπορεί να χρονοτριβεί. Οφείλει να κάνει τις επιλογές της. Διότι διαφορετικά εξαιτίας της κυβερνητικής αδράνειας διατρέχουμε τον κίνδυνο να βρεθούμε στο σημείο να ανατραπούν τα όσα με θυσίες επιτεύχθηκαν στο δημοσιονομικό τομέα από την αρχή της κρίσης. Εξέλιξη που θα οδηγήσει την οικονομία εκ νέου σε ύφεση αλλά και σε πλήρη απαξίωση της πολιτικής στη συνείδηση των πολιτών.

“

Σε ένα περιβάλλον διαρκούς συρρίκνωσης της πιστωτικής επέκτασης, δύσκολα θα τελεσφορήσει η προσπάθεια για ουσιαστική μείωση των κόκκινων δανείων.

Ανάπτυξη χωρίς χρηματοδότηση δεν γίνεται!

Του Μιχάλη Μητσόπουλου
Οικονομολόγου και Senior Advisor
στον Τομέα Μακροοικονομικής
Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής
του ΣΕΒ

Οι ελληνικές επιχειρήσεις θεωρητικά είναι ισότιμα μέλη της ενιαίας αγοράς. Και όμως, συνεχίζουν και στο τέλος του 2018 να ανταγωνίζονται με τις άλλες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις χωρίς να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση με τους ιστορικά ευνοϊκούς όρους που προσφέρονται εδώ και χρόνια στις τελευταίες.

Αυτό είναι ένα άδικο και σοβαρό ανταγωνιστικό μειονέκτημα που προστίθεται στην επίπτωση που έχει η αυξημένη, μη ανταποδοτική, φορολογία σε όλα τα επίπεδα και το κόστος της γραφειοκρατίας και της θεσμικής αδυναμίας της χώρας. Η τελευταία έχει υποχωρήσει τα τελευταία χρόνια, αλλά η οποία βελτίωση αντισταθμίστηκε από τις επιπτώσεις των προαναφερόμενων αρνητικών εξελίξεων. Επίσης, οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις είναι σχετικά μικρές, οι οποίες παντού δυσκολεύονται να προσελκύσουν μη τραπεζική χρηματοδότηση. Έτσι, ειδικά οι εξωστρεφείς μεσαίες επιχειρήσεις που εντάσσονται σε διεθνείς αλυσίδες αξίας αναγκάζονται να χρηματοδοτούν με δικά τους μετρητά κάθε παραγγελία τους σε προμηθευτές εξωτερικού, ενώ οι πελάτες τους στο εξωτερικό τους αντιμετωπίζουν καχύποπτα και αρνούνται προκαταβολές, επιμένοντας σε εξόφληση μετά την παράδοση – πολύ μετά την τιμολόγηση και την πληρωμή του ΦΠΑ!

Αλλά και για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις υπάρχει μια σημαντική επίπτωση. Μπορεί να αντλούν κεφάλαια από το εξωτερικό, αλλά εδώ και σχεδόν 10 χρόνια αυτό γίνεται με κόστος μεγαλύτερο των ευρωπαϊκών ανταγωνιστών τους. Αυτό τους δημιουργεί ένα σταθερό ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

Επιπλέον, μετά από 10 σχεδόν χρόνια κρίσης πολλές επιχειρήσεις έχουν αποδυναμωμένους ισολογισμούς και οι σε αυστηρή εποπτεία τράπεζες δεν επιτρέπεται να τις δανείσουν.

Η υφιστάμενη κατάσταση δεν μπορεί να βελτιωθεί χωρίς την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης του πλαισίου που θα επιτρέψει στις τράπεζες να μειώσουν τα «κόκκινα δάνεια» και στις ίδιες τις επιχειρήσεις να αναδιάρθρουν. Μόνο έτσι θα προσελκύσουν νέους επενδυτές, θα βελτιώσουν τους ισολογισμούς τους και θα υπάρξουν πρόθυμα στελέχη που θα τις οδηγήσουν στην ανάκαμψη.

Αυτό προαπαιτεί μέτρα όπως:

- Δημιουργία ενός πραγματικού εξωδικαστικού συμβιβασμού για όσους έχουν μικρές σχετικά οφειλές μόνο σε τράπεζες και το δημόσιο, με το δημόσιο να ακολουθεί αυτόματα στο «κούρεμα» που αποφασίζουν οι τράπεζες που έχουν την πλειοψηφία των απαιτήσεων.
- Αφαίρεση και των τελευταίων εμποδίων στο προ-πτωχευτικό και πτωχευτικό δίκαιο, που επιβραδύνουν την επικύρωση σχεδίων εξυγίανσης και την πώληση περιουσιακών στοιχείων όταν αντιδρούν στρατηγικοί κακοπληρωτές. Απαραίτητη είναι και εδώ μια ρητή πρόβλεψη για πραγματική συμμετοχή του κράτους στις διαγραφές απαιτήσεων.
- Επίλυση των σοβαρότατων φορολογικών ζητημάτων που απομένουν σχετικά με τις επιπτώσεις των διαγραφών απαιτήσεων, ξεκινώντας από την επιστροφή του καταβεβλημένου με την τιμολόγηση ΦΠΑ απαίτησης που διαγράφεται.
- Την εξάλειψη της, κατά παράβαση του ευρωπαϊκού δικαίου και της νομολογίας του ΔΕΚ, χωρίς προϋποθέσεις αλληλέγγυας και εις ολόκληρο ευθύνης στελεχών και διοικητών επιχειρήσεων, και τη λειτουργία επαρκών μηχανισμών για την αναζήτηση των πραγματικών ευθυνών όταν υπάρχει δόλος.
- Εκλογίκευση των διαδικασιών αναζήτησης ποινικών ευθυνών.
- Κατάργηση του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίων στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και αναδιάρθρωσεις, καθώς και επέκταση της δυνατότητας συμψηφισμού των ζημιών με μελλοντικά κέρδη από τα 5 σε τουλάχιστον 10 χρόνια.

Η αποκατάσταση της πρόσβασης του ιδιωτικού τομέα σε χρηματοδότηση με ανταγωνιστικούς όρους είναι απαραίτητη εφόσον επιθυμούμε μια ταχεία ανάκαμψη. Για να την πετύχουμε πρέπει να υλοποιήσουμε και τα παραπάνω, πέρα των άλλων δράσεων που αναλαμβάνονται.

“

Η αποκατάσταση της πρόσβασης του ιδιωτικού τομέα σε χρηματοδότηση με ανταγωνιστικούς όρους είναι απαραίτητη.

«Κόκκινα» δάνεια – η καπιταλιστική οικονομία στο «κόκκινο»...

Του Χρήστου Αγγελόπουλου
Μέλους του Τμήματος Οικονομίας
της ΚΕ του ΚΚΕ

Το βασικό ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί, όταν ανοίγει ο διάλογος για τα «κόκκινα» δάνεια, είναι από ποια σκοπιά αντιμετωπίζεται το ζήτημα. Δηλαδή, για τη θωράκιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και ευρύτερα των καπιταλιστικών επενδύσεων ή την προστασία και ανακούφιση εργατικών-λαϊκών οικογενειών, αυτοαπασχολούμενων και φτωχών αγροτών;

Ως οξυμένο πρόβλημα ταλανίζει την εγχώρια πολιτική και απασχολεί όλες τις χώρες της Ε.Ε.. Κυβερνήσεις (πρώην και νυν) και Ε.Ε. αντιμετωπίζουν το ζήτημα από την σκοπιά των αναγκών του κεφαλαίου. Στην πραγματικότητα αποτελεί έκφραση του γενικότερου προβλήματος που αντιμετωπίζουν διεθνώς οι καπιταλιστικές οικονομίες, δηλαδή την τεράστια υπερσυσσώρευση κεφαλαίων, την αδυναμία να επενδυθούν με ικανοποιητικό ποσοστό κέρδους και τον τρόπο απαξίωσης του κεφαλαίου.

Τα «κόκκινα» δάνεια αποτυπώνουν κεφάλαια που έχουν απαξιωθεί και γίνεται διαπάλη για την κατανομή των απωλειών. Αυτό ακριβώς ενισχύει σε παγκόσμιο επίπεδο τις αβεβαιότητες για την καπιταλιστική ανάπτυξη, προδιαγράφοντας εκδήλωση νέας κρίσης και όξυνση ανταγωνισμών ιμπεριαλιστικών κέντρων.

Σε αυτά τα πλαίσια περιπλέκονται η οξυμένη διαπάλη ή οι προσωρινοί συμβιβασμοί που σοβούν εντός της Ε.Ε. για εμβάθυνση της ΟΝΕ και της τραπεζικής ένωσης (προϋποτίθεται απομείωση του όγκου των «κόκκινων» δανείων), αναβάθμιση του ESM και γενικότερα την πορεία του ευρωενωσιακού εποικοδομήματος. Επίδικο για κάθε κράτος-μέλος να βγουν κερδισμένοι οι δικοί του μονοπωλιακοί όμιλοι από τον «επιμερισμό κινδύνων» και τη διαχείριση του χρέους.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ απέδειξε αποφασιστικότητα στο ζήτημα της διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων να προωθήσει τη «βρώμικη δουλειά» που δεν τόλμησαν οι κυβερνήσεις ΝΔ - ΠΑΣΟΚ λόγω των λαϊκών αντιδράσεων. Όλοι οι νόμοι που ψήφισε έχουν ως κύριο κίνητρο τη θωράκιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των κερδών του, στέλνοντας το «λογαριασμό» στο λαό: άρση προστασίας της πρώτης κατοικίας, απελευθέρωση πλειστηριασμών, εξαναγκασμό σε δυσβάσταχτες για λαϊκές οικογένειες ρυθμίσεις δανείων, απελευθέρωση πώλησης δανείων σε funds.

Συζητά νέα σχέδια, υπό το βάρος αβεβαιότητων για την πορεία των συστημικών τραπεζών και των συμφωνιών εντός Ε.Ε. Φορτώνει ξανά το «λογαριασμό» στο λαό, ενώ οι τραπεζικοί όμιλοι εξακολουθούν να χαίρουν ευρύτατης εύνοιας με διάφορες ενισχύσεις, προνόμια και την αναβαλλόμενη φορολογία. Θυμίζουμε ότι το κράτος, με τη φοροαφαίμαξη του λαού, χρηματοδότησε την ανακεφαλαιοποίηση. Μέσα σε τρία χρόνια οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έχασαν στο χρηματιστήριο πάνω από το 67% της κεφαλαιοποίησής τους.

Μήπως ωφελήθηκε η πλειοψηφία μικρών ΕΒΕ από διάφορα νομοθετήματα, όπως για παράδειγμα τον εξωδικαστικό μηχανισμό, που τόσο πολύ διαφημίστηκε; Οι πάντες γνωρίζουν ότι δεν είχαν κάποιο όφελος.

Κυβερνητικά και τραπεζικά στελέχη κατακεραυνώνουν «μπαταχστήδες» («στρατηγικούς κακοπληρωτές»). Μόνιμη επωδός για να καμουφλάρουν την αντιλαϊκή πολιτική, μαζί με δηλώσεις για προστασία μόνο όσων έχουν «ανάγκη». Όμως δεν μιλούν για τους πραγματικούς «μπαταχστήδες», δηλαδή μια χούφτα μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων που κατέχουν το μεγάλο όγκο των «κόκκινων» δανείων, γιατί με αυτούς ετοιμάζουν μεγάλα deal και επιδιώκουν να διασώσουν. Στην πραγματικότητα «κουνούν το δάχτυλο» σε λαϊκές οικογένειες, μεροκαματιάρηδες και ανέργους, μικρούς ΕΒΕ, οι οποίοι εξαναγκάστηκαν σε τραπεζικό δανεισμό για να αντιμετωπίσουν βασικές ανάγκες (τότε οι τράπεζες κέρδιζαν προωθώντας αφειδώς δανεισμό) και στη συνέχεια τσακίστηκαν από την κρίση και τα αντιλαϊκά μέτρα.

Τελικά, για ακόμα μια φορά επιβεβαιώνεται το πραγματικό δίλημμα: με τα μονοπώλια-τραπεζικούς ομίλους ή με το λαό! Μέσος δρόμος δεν υπάρχει.

Το ΚΚΕ στο δρόμο της λαϊκής απεικόνισης επανειλημμένως έχει θέσει πραγματικά μέτρα ανακούφισης του λαού, τα οποία όλες οι κυβερνήσεις απορρίπτουν συστηματικά: απαγόρευση πλειστηριασμών για εργατική-λαϊκή κατοικία, διαγραφή κάθε είδους τόκων των χρεών των λαϊκών νοικοκυριών, μείωση 30% για επαγγελματικά δάνεια για ΕΒΕ - φτωχούς αγρότες, διαγραφή 50% των οφειλών για στεγαστικά δάνεια που δεν ξεπερνούν τις 200.000 ευρώ και για καταναλωτικά τις 30.000 ευρώ, κατάργηση του νόμου που απελευθερώνει τις κατασχέσεις.

“

Μέσα
σε τρία χρόνια
οι τέσσερις
συστημικές
τράπεζες
έχασαν στο
χρηματιστήριο
πάνω από
το 67%
της κεφαλαιο-
ποίησής τους.

Κόκκινα δάνεια: Μια πρόταση τελευταίας ευκαιρίας

Δίκαιη, κοινωνικά ευαίσθητη, ευέλικτη και ρεαλιστική είναι η πρόταση τελευταίας ευκαιρίας που έχουμε επεξεργαστεί για τη ρύθμιση των κόκκινων δανείων. Η πρότασή μας, δίνει την ευκαιρία στα υπερχρεωμένα νοικοκυριά να διασώσουν την τελευταία στιγμή τα περιουσιακά στοιχεία τους έχοντας τη δυνατότητα να εξοφλήσουν την οφειλή τους με μεγάλη έκπτωση – κούρεμα.

Το σχέδιο έχει παρουσιαστεί και κατατεθεί σε θεσμικούς και κυβερνητικούς φορείς από τον Πρόεδρο του ΟΕΕ, κ. Κωνσταντίνο Κόλλια και τους Προέδρους του Τεχνικού Επιμελητήριου Ελλάδος, κ. Γιώργο Στασινό και της Ολομέλειας Προέδρων Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, κ. Δημήτρη Βερβεσό.

Σύμφωνα με τους επικαιροποιημένους στόχους που έχουν συμφωνήσει οι τράπεζες με τον SSM, τον εποπτικό βραχίονα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα θα πρέπει να μειωθούν κατά 50 δισ. ευρώ για την περίοδο από τον Ιούνιο του 2018 έως τον Δεκέμβριο του 2021, ώστε τελικώς να διαμορφωθούν στα 35 με 40 δισ. ευρώ. Αυτό συνιστά μία μείωση της τάξης του 55%, με δεδομένο πως τον Ιούνιο του 2018 τα κόκκινα δάνεια ήταν 88 δισ. ευρώ.

Το μεγάλο ζητούμενο στο συγκεκριμένο θέμα είναι, αφενός να υπάρξει μέριμνα για την πρώτη κατοικία αυτού, που πραγματικά αδυνατεί να ανταπεξέλθει στην αποπληρωμή του δανείου του και αφετέρου να μη διατα-

ραχθεί περαιτέρω η λειτουργία και η ισορροπία του τραπεζικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να επανέλθει τάχιστα στη φυσιολογική του λειτουργία, δηλαδή στη χορήγηση ρευστότητας προς την πραγματική οικονομία.

Με δεδομένο ότι το 2018 απελευθερώθηκε πλήρως η αγορά των πωλήσεων κόκκινων δανείων η πρότασή μας, που δίνει λύση έχει ως εξής:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα ενημερώνουν, όπως οφείλουν βάσει νόμου, το δανειολήπτη (και τους εγγυητές) ότι το δάνειό του θα ενταχθεί σε χαρτοφυλάκιο προς πώληση δανείων και έχει στη διάθεσή του 45 ημέρες για να προσέλθει στην τράπεζα και να προχωρήσει σε ρύθμιση.
2. Αν ο δανειολήπτης ή ο εγγυητής δεν προσέλθει, η τράπεζα διεξάγει τη διαγωνιστική διαδικασία πώλησης των δανείων σε ειδικά αδειοδοτημένα funds.
3. Οι συμμετέχοντες στην διαγωνιστική διαδικασία γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι θα δοθεί μια τελευταία ευκαιρία στον δανειολήπτη να προσφέρει την ίδια τιμή, που θα προσφέρει ο πλειοδότης.
4. Εν συνεχεία, αποστέλλεται επιστολή στον δανειολήπτη με την οποία του γίνεται γνωστό το τίμημα, που προσφέρει το fund που έχει πλειοδοτήσει και του ζητείται - μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε ημερών - να απαντήσει αν ενδιαφέρεται να προσφέρει το ίδιο τίμημα. Αν βρει τα χρήματα (cash και cash collateral), θα πρέπει να αναφέρει ρητώς την πηγή των χρημάτων και τη χρονική περίοδο

εξόφλησης. Σε αυτή την περίπτωση, θα εξαγοράσει το δάνειό του, ενώ σε διαφορετική το δάνειο καταλήγει οριστικά στο fund. Με την κυριότητα του δανείου, τα funds αποκτούν ουσιαστικά όλα τα δικαιώματα του δανειστή και μετά την κατάργηση στα τέλη του 2017 της απαγόρευσης για την πώληση και στεγαστικών δανείων ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για πρώτη κατοικία ή όχι. Ο ρόλος τους, δηλαδή, δεν εξαντλείται στην απόκτηση οφειλών από παλιά καταναλωτικά δάνεια ή πιστωτικές κάρτες, που δεν φέρουν εξασφαλίσεις και είναι ξεχασμένα από το παρελθόν. Αντίθετα, επεκτείνεται και σε δάνεια, που φέρουν προσημείωση, όπως τα στεγαστικά. Με βάση αυτή τη στρατηγική, έχουν και τη δυνατότητα να προτείνουν στον οφειλέτη λύση τύπου «αποπληρωμή της οφειλής μια και έξω» ή, αντίθετα, μια λύση πιο μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα, δηλαδή με σταδιακή αποπληρωμή μέρους της αρχικής.

Το fund, αγοράζοντας ένα δάνειο, στοχεύει σε υψηλή απόδοση, που σημαίνει ότι τα funds θα διεκδικήσουν με πολύ πιο συντονισμένο και δυναμικό τρόπο τις οφειλές σε σχέση με τις τράπεζες, θα είναι πολύ πιο δραστικά στην κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη της απαίτησης, καθώς και πιο φειδωλά στα «κουρέματα».

Με την εν λόγω πρόταση, επιτυγχάνονται ταυτόχρονα δύο στόχοι:

- Αφενός, εξαντλούνται τα περιθώρια για τον οφειλέτη να αποπληρώσει την οφειλή του, χωρίς να κινδυνεύουν τα περιουσιακά του στοιχεία.
- Αφετέρου, η τράπεζα θα πετύχει υψηλότερα τιμήματα, εξαιτίας του γεγονότος ότι το fund θα προσφέρει υψηλότερο τίμημα με αυτή τη διαδικασία και υπό τον επικείμενο ανταγωνισμό με το δανειολήπτη για το ποιος θα πάρει το δάνειο, από τη στιγμή που - αν ο δανειολήπτης προσφέρει το ίδιο τίμημα - δεν θα ξαναδοθεί στο fund το δικαίωμα της αντιπρότασης.

Κάτι αντίστοιχο έχει γίνει στην Κύπρο. Μπορεί να γίνει και στη

χώρα μας και πρέπει ο δανειολήπτης να έχει μια τελευταία ευκαιρία.

Βέβαια, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η πρότασή μας αναφέρεται στους οφειλότες, που θέλουν να πληρώσουν, αλλά λόγω της κρίσης και της μείωσης των εισοδημάτων τους δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους. Η διάσωση της πρώτης κατοικίας χιλιάδων συμπολιτών μας και η αποτροπή κατάρρευσης της αξίας των ακίνητων είναι αναγκαία.

Η ύπαρξη δικλίδων ασφαλείας είναι αναγκαία, αφού θα πρέπει να αποφευχθεί η ένταξη των στρατηγικών κακοπληρωτών σε αυτή τη ρύθμιση. Οι τράπεζες έχουν στα χέρια τους όλα τα κατάλληλα εργαλεία (παγκόσμιο πόθεν έσχες, άνοιγμα λογαριασμών σε Ελλάδα και εξωτερικό αλλά και θυρίδων) για να εντοπίσουν, σχεδόν στον απόλυτο βαθμό, αυτούς τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και να τους αναγκάσουν να εξοφλήσουν τις οφειλές τους.

Η πρότασή μας θα οδηγήσει σίγουρα σε αύξηση του τιμήματος, τόσο από τα funds, όσο και από τους δανειολήπτες. Το fund θα προσφέρει υψηλότερη τιμή με αυτή τη διαδικασία και ο δανειολήπτης από την πλευρά του θα έχει μια τελευταία ευκαιρία να σώσει την περιουσία του.

Δίνοντας τη δυνατότητα στον οφειλέτη να ρυθμίσει την οφειλή του με μεγάλη έκπτωση - κούρεμα, έστω και την τελευταία στιγμή, τον οδηγεί στην εξεύρεση λύσης, με στόχο να διατηρήσει τα περιουσιακά του στοιχεία. Επίσης, οι τράπεζες βγαίνουν ωφελημένες, τόσο από το υψηλότερο τίμημα, που θα προσφέρουν τα funds, όσο και από την άμεση εξόφληση του δανείου από τον οφειλέτη και την μείωση των Μη εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Εξίσου σημαντικό είναι ότι, με αυτήν τη ρύθμιση, θα δίνεται η δυνατότητα και στον εγγυητή - μαζί με το δανειολήπτη - να ρυθμίζει το δάνειο.

Έρευνα του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας για τη χρηματοδότηση νέων δανείων

Οι πρόσφατες συζητήσεις του επιχειρηματικού κόσμου, αλλά και των ελευθέρων επαγγελματιών επικεντρώνονται σε δύο θέματα. Στη διευθέτηση των κόκκινων δανείων και στην έλλειψη ρευστότητας που υπάρχει στην αγορά. Η μείωση των κόκκινων δανείων αποτελεί στόχο τόσο της κυβέρνησης όσο και των τραπεζών, για την ανάπτυξη της οικονομίας. Όμως, οι επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν με δυσπιστία την πρόθεση των τραπεζών για χορήγηση νέων δανείων, για τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

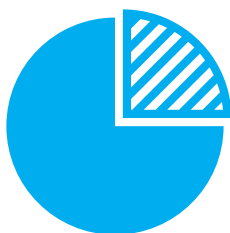
Πρέπει να επισημάνουμε ότι ανάπτυξη και χρηματοδότηση αποτελούν αλληλένδετες διαδικασίες. Η ανάπτυξη του 1,5% του ΑΕΠ για το 2017, αλλά και του 2,1% για το 2018, για μία χώρα με παρατεταμένη ύφεση και συρρίκνωση του ΑΕΠ της κατά 27%, μπορεί να χαρακτηριστεί θετική, αν και αναμικτή. Απαιτείται χρηματοδότηση για να εξασφαλισθεί κεφάλαιο κίνησης για τις επιχειρήσεις, να αναληφθούν επενδυτικές πρωτοβουλίες, να κινηθεί η αγορά, να αυξηθεί η οικονομική δραστηριότητα. Οι καταθέσεις του ιδιωτικού τομέα αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 7,4% και έφτασαν τα 131,7 δις. ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2018. Αντίθετα, το επίπεδο χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα συνεχίζει να συρρικνώνεται με ετήσιο ρυθμό της τάξεως του 1,3% σε ετήσιο επίπεδο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, για τον Σεπτέμβριο του 2018. Με απλά λόγια, ενώ το τραπεζικό σύστημα έχει αρχίσει να προσελκύει καταθέσεις και να αυξάνει τη ρευστότητά του, δεν την διοχετεύει ομαλά στην πραγματική οικονομία.

Βασικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας αποτελεί το μέγεθος των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμά-

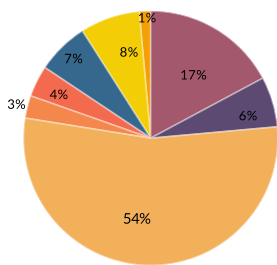
των. Το ύψος των ΜΕΑ, αν και μειούμενο, κινήθηκε στο τέλος Ιουνίου 2018 στα 88,6 δις ευρώ (47,6% του συνόλου των συνολικών ανοιγμάτων). Μεγάλα ποσοστά ΜΕΑ παρουσιάζονται στα χαρτοφυλάκια ελευθέρων επαγγελματιών και πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (δείκτης ΜΕΑ: 68,8% και 62,3% αντίστοιχα), σε αντίθεση με το χαρτοφυλάκιο των μεγάλων επιχειρήσεων (δείκτης ΜΕΑ 28,3%).

Στο ερωτηματολόγιο, ερευνούμε τις εξελίξεις και τις αντιδράσεις γύρω από αυτά τα δύο θέματα που τόσο ταλανίζουν την ελληνική οικονομία και δη τον επιχειρηματικό κόσμο. Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, πιστό στον θεσμικό του ρόλο και προσπαθώντας να βοηθήσει τα μέλη του, διεξάγει αυτήν την έρευνα για τη δυνατότητα χορήγησης νέων δανείων.

Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθείται, στηρίζεται στην επεξεργασία ερωτηματολογίων προερχόμενα από σημαντικούς, για την ελληνική οικονομία, παραγωγικούς κλάδους. Μια πρώτη ανάλυση των ευρημάτων παρουσιάζεται στα επόμενα σχήματα. Αναλυτικά, η επεξεργασία των αποτελεσμάτων και η εκπόνηση της μελέτης θα πραγματοποιηθεί στο άμεσο προσεχές διάστημα και θα δημοσιευθεί από το ΟΕΕ. Ειδικότερα, στην έρευνά μας έλαβαν μέρος 908 επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες, από ένα ευρύ φάσμα κλάδων. Στη συνέχεια παραθέτουμε, ένα infographic με την αρχική επεξεργασία των ευρημάτων μας.

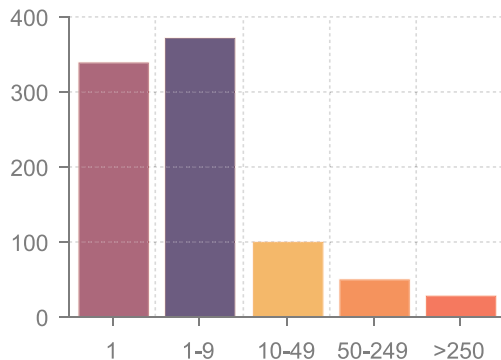

Μορφή Νομικής Επιχείρησης

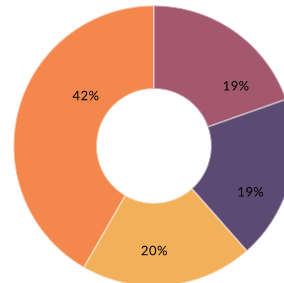

Α.Ε.	156
Άλλο	58
Ατομική	490
Ε.Ε.	26
Ε.Π.Ε.	36
Ι.Κ.Ε.	60
Ο.Ε.	69
Συν/μός	13

Πλήθος εργαζομένων

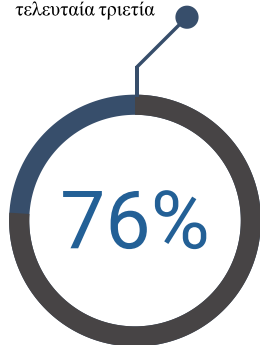

Έτη λειτουργίας επιχείρησης

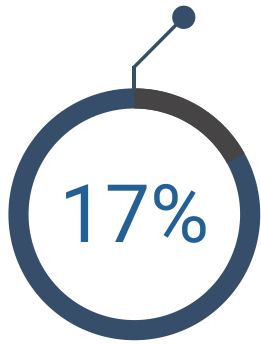

1-3	177
3-7	170
7-15	179
>15	376

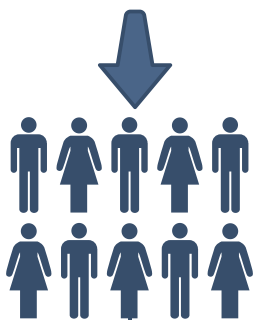
3 στους 4 επιχειρηματίες δεν έχουν αιτηθεί νέα χρηματοδότηση την τελευταία τριετία

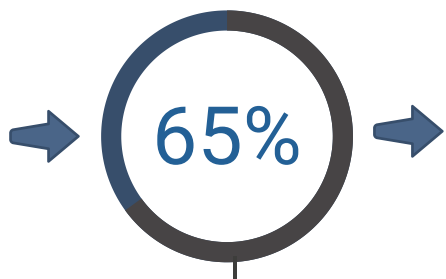
Το 17% μόνο δηλώνει ότι επιθυμεί να προβεί σε ρύθμιση των δανείων του

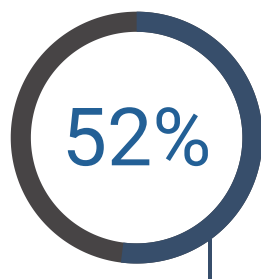
Από αυτούς το 55% επιθυμεί να ρυθμίσει τα δάνεια του μέσω των τραπεζών και ένα 12% μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού

Το 32% των ερωτηθέντων αρνούνται να αιτηθούν νέα δάνεια λόγω του υψηλού επιτοκίου αλλά και των funds

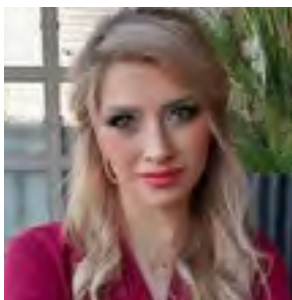

Το 65% δηλώνει ότι η κερδοφορία της επιχείρησής του μειώθηκε ή παρέμεινε σταθερή την τελευταία 5ετία

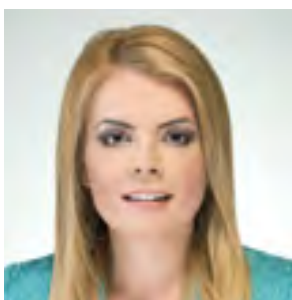

Ενώ το 52% κάνει θετική πρόβλεψη για τα έσοδα της εταιρείας του στο προσεχές μέλλον

Οδηγός για τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών

Της Σουζάνας Κλημεντίδη
Δικηγόρου

& της Αικατερίνης Φραγκάκη
Δικηγόρου Παρ' Αρειώ Πάγου,
LLM in International Commercial Law,
Νομικής Σύμβουλου Ιατρικού
Συλλόγου Αθηνών

Μέχρι το τέλος του 2019, παρατείνεται η λειτουργία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ενώ παράλληλα τίθενται σε εφαρμογή επτά αλλαγές – βελτιώσεις. Η αύξηση στις 300.000 ευρώ από τις 50.000 ευρώ του ορίου των οφειλών που μπορούν να ρυθμιστούν μέσω της απλοποιημένης διαδικασίας, η δυνατότητα στους πιστωτές να εξαιρούν από την εξωδικαστική διευθέτηση απαιτήσεις που δεν οφείλονται σε επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά και η προστασία των οφειλετών από τις κατασχέσεις εις βάρος τους στις οποίες προχωρούσε το Δημόσιο μεσούσης της διαδικασίας του εξωδικαστικού είναι μερικές από τις αλλαγές που επέρχονται στον νόμο 4469/2017.

Πιο συγκεκριμένα, οι νέες αλλαγές – βελτιώσεις στη ρύθμιση του εξωδικαστικού είναι οι εξής:

- 1. Πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων α) δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των 500.000 ευρώ και ποσοστό 1,5% του συνολικού χρέους του οφειλέτη και β) δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το ποσό των 5 εκατ. ευρώ και ποσοστό 15% του συνολικού χρέους του οφειλέτη δεν συμμετέχουν στον εξωδικαστικό και δεν δεσμεύονται από την αναδιάρθρωση των οφειλών.**
- 2. Εάν υπάρχουν οφειλές οι οποίες δεν προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη και αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία και ο πιστωτής δεν κρίνει τη ρύθμισή τους απαραίτητη για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του οφειλέτη, ο πιστωτής μπορεί να τις εξαιρέσει από τον εξωδικαστικό με δήλωσή του και να συνεχίσει τη διαδικασία για την αναδιάρθρωση των επιχειρηματικών οφειλών.**
- 3. Η αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης εις βάρος του οφειλέτη ισχύει μέχρι και τη σύνταξη πρακτικού περαίωσης της διαδικασίας του εξωδικαστικού, εφόσον η μη ολοκλήρωση της διαδικασίας εντός του διαστήματος που προβλέπεται (90 ημέρες από την αποστολή της αίτησης από τον συντονιστή) οφείλεται σε λήψη από πιστωτές παρατάσεων των προθεσμιών για ενέργειες και μόνο έναντι των πιστωτών αυτών.**
- 4. Εάν μια σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών ακυρωθεί, η ακύρωση αυτή δεν ασκεί επίδραση στη νομική θέση πιστωτών οι απαιτήσεις των οποίων έχουν ήδη ικανοποιηθεί πλήρως σύμφωνα με τους όρους της αναδιάρθρωσης.**
- 5. Το ανώτερο όριο συνολικών οφειλών που μπορούν να υπαχθούν στη λεγόμενη απλοποιημένη διαδικασία ρύθμισης, κατά την οποία η πρόταση ρύθμισης και η αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη παράγονται με τυποποιημένο τρόπο ορίζεται στις 300.000 ευρώ.**
- 6. Οφειλέτες που έχουν οφειλές προς το Δημόσιο οι οποίες αντιπροσωπεύουν 15% επί του συνόλου των χρεών τους και οφειλέτες που δεν κατόρθωσαν να εξασφαλίσουν απαρτία πιστωτών, όταν οι τελευταίοι ήταν ιδιώτες πιστωτές, μπορούν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους προς Δημόσιο και ασφαλιστικά ταμεία.**
- 7. Από την αποστολή της πρόσκλησης από τον συντονιστή προς το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία καθ' όλη τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης αναβάλλεται υποχρεωτικά η συζήτηση της ποινικής υπόθεσης στο ακροατήριο εις βάρος του οφειλέτη για παράβαση των διατάξεων του νόμου 1882/1990 (νόμος περί φοροδιαφυγής) και του αναγκαστικού νόμου 86/1967 (περί μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών) και αναστέλλεται η παραγραφή των αδικημάτων.**

Οι δικηγόροι Σουζάνα Κλημεντίδη και Κατερίνα Φραγκάκη απαντούν στα βασικότερα ερωτήματα για τον εξωδικαστικό μηχανισμό που έχουν τεθεί από τα μέλη του Ο.Ε.Ε..

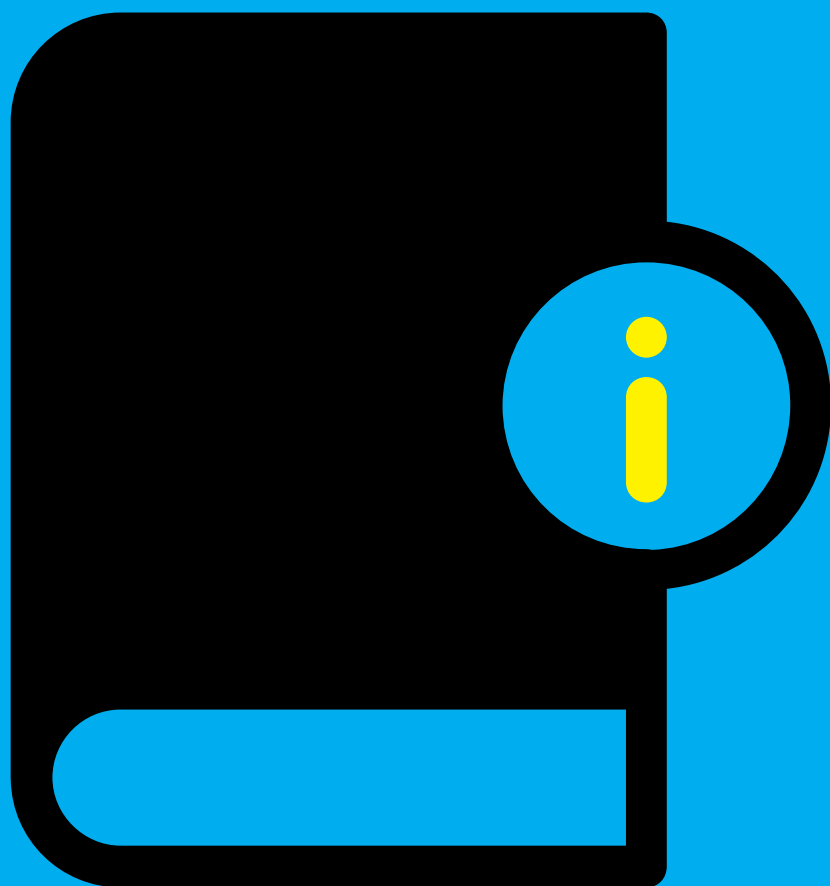
1. Ποιοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό;

Αίτηση για υπαγωγή στο προστατευτικό πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού μπορεί να υποβάλει κάθε φυσικό πρόσωπο που μπορεί να υπαχθεί σε πτώχευση (ατομική επιχείρηση) και κάθε νομικό πρόσωπο που αποκτά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα (επιχείρηση οποιουδήποτε μεγέθους. Επιπλέον, στις διατάξεις του Νόμου του Εξωδικαστικού Μηχανισμού υπάρχει διάταξη που καλύπτει και τους ελεύθερους επαγγελματίες ως προς τη ρύθμιση των οφειλών τους προς το Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία. Τέλος, μετά την πρόσφατη ανθεώρηση του νόμου και αργότες αποκτούν τη δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους χρησιμοποιώντας τις ευεργετικές διατάξεις του εξωδικαστικού μηχανισμού.

2. Ποιες οι προϋποθέσεις ένταξης μιας επιχείρησης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό;

Μια επιχείρηση μπορεί να ενταχθεί στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό εφόσον:

- Α. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017:
- είχε οφειλή (όχι ληξιπρόθεσμη απαραίτητα) προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο,
 - ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών,
 - ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1 Ιουλίου 2016,
 - ή είχε ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ),
 - ή άλλο ΝΠΔΔ, περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
 - ή είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών εκδόσεώς του λόγω μη επαρκούς υπολοίπου,
 - ή είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής,

-ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απατήσεων εις βάρος του.

Β. Οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές της είναι μεγαλύτερες των 20.000 ευρώ.

Γ. Σε μία τουλάχιστον από τις τελευταίες 3 χρήσεις πριν από την υποβολή της αίτησης είχε: α) θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων, εάν πρόκειται για επιχείρηση που τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα ή β) θετικά αποτελέσματα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων ή θετική καθαρή θέση, εάν πρόκειται για επιχείρηση που τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

3. Ποιες οφειλές δεν μπορούν να ρυθμιστούν με τον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Από τη διαδικασία εξαιρούνται οι οφειλές που έχουν γεννηθεί μετά την 31 Δεκεμβρίου 2017.

4. Ποιος ξεκινά τη διαδικασία για την υπαγωγή στον μηχάνισμο;

Ο οφειλέτης, ο οποίος υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ) με τη χρήση της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται στην ιστοσελίδα της ΕΓΔΙΧ.

5. Πως αποτυπώνεται η συμφωνία με τη διαδικασία του Νόμου του Εξωδικαστικού Μηχανισμού; Ποιο το απαιτούμενο ποσοστό για την έγκριση αναδιάρθρωσης;

Για την έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό προνόμιο (π.χ. υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο κ.α.). Εφόσον εγκριθεί η πρόταση αναδιάρθρωσης υπογράφεται η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών από τον οφειλέτη και τους συναιούντες πιστωτές, διαφορετικά η διαδικασία θεωρείται άκαρπη και συντάσσεται πρακτικό αποτυχίας της διαπραγμάτευσης από τον συντονιστή.

6. Δεσμεύονται οι πιστωτές που δεν συμμετείχαν στη διαδικασία;

Η εξωδικαστική συμφωνία ρύθμισης οφειλών που προκύπτει μετά τη διαπραγμάτευση στο πλαίσιο του Νόμου του Εξωδικαστικού Μηχανισμού απαιτεί κατ' ελάχιστον τη συμμετοχή του 50% του συνόλου των πιστωτών και τη συμφωνία του 60% των συμμετεχόντων, δηλαδή με τη συναίνεση του 60% από το 50% των πιστωτών που συμμετείχε στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Οι συμμετέχοντες πιστωτές που καταψήφισαν τη συμφωνία δεσμεύονται εκ του Νόμου εξωδικαστικά από αυτήν.

Όμως οι πιστωτές που δεν συμμετείχαν στη διαδικασία, δεν δεσμεύονται από την συμφωνία που επιτεύχθηκε στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού.

7. Πώς διαχωρίζονται οι επιχειρήσεις σε μικρές και μεγάλες για τις ανάγκες του νόμου;

Ως «μεγάλες επιχειρήσεις» νοούνται εκείνες που κατά την τελευταία χρήση πριν την υποβολή της αίτησης είχαν κύκλο εργασιών μεγαλύτερο 2.500.000 ευρώ ή έχουν συνολικές υποχρεώσεις (ληξιπρόθεσμες ή μη) υψηλότερες των 2.000.000 ευρώ. Αντίστοιχα, ως «μικρές επιχειρήσεις» νοούνται όσες κατά την τελευταία χρήση πριν από την υποβολή της αίτησης είχαν κύκλο εργασιών έως 2.500.000 ευρώ και συνολικές υποχρεώσεις (ληξιπρόθεσμες ή μη) 2.000.000 ευρώ.

Η σημασία της διάκρισης των επιχειρήσεων σε μικρές και μεγάλες στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού έγκειται κυρίως στην υποχρέωση για διορισμό εμπειρογνώμονα και την σύνταξη έκθεσης βιωσιμότητας για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

8. Πώς θα συμμετέχει το Δημόσιο και ασφαλιστικά Ταμεία στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό;

Η συμμετοχή του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης στον Εξωδικαστικό Μηχανισμό καθορίζεται με ειδικές διατάξεις στον σχετικό Νόμο. Ειδικότερα γίνεται ρητή αναφορά στη δυνατότητα του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης να προβαίνουν σε διαγραφή τόσο βασικής οφειλής (κεφαλαίου) όσο προστίμων και προσαυξήσεων των φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών των επιχειρήσεων, με δυνατή την παράλληλη με την διαγραφή επιμήκυνση της αποπληρωμής των οφειλών έως τις 120 δόσεις.

9. Τι θα συμβεί σε περίπτωση που δεν συνυποβάλλουν όλοι οι συνοφειλέτες;

Η αίτηση δεν εξετάζεται, ακόμη και αν συναινέσουν οι πιστωτές, αν δεν συνυποβληθεί και από τους συνοφειλέτες που έχουν κατά την ημερομηνία υποβολής της την ιδιότητα του ομόρρυθμου εταίρου ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας ή ευθύνονται από άλλη αιτία εις ολόκληρον και αλληλεγγύως για το σύνολο των οφειλών του οφειλέτη. Δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης όταν συνοφειλέτης είναι το Ελληνικό Δημόσιο, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.), καθώς και οποιοσδήποτε άλλος φορέας του δημόσιου τομέα που έχει χορηγήσει εγγύηση για δάνεια οποιουδήποτε είδους.

10. Οι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας μπορούν να ζητήσουν τη ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών;

Οι ομόρρυθμοι εταίροι ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας μπορούν να ζητήσουν τη ρύθμιση και του συνόλου των δικών τους οφειλών, οι οποίες θα επιτρεπόταν να ρυθμιστούν, αν οι εταίροι υπέβαλλαν αίτηση ως ιδιοκτήτες ατομικής επιχείρησης.

11. Όταν υπάρχει διαφορά στο ύψος της απαίτησης τι θα συμβεί;

Αν δεν προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα το ακριβές ύψος της απαίτησης, ο συντονιστής προσμετρά στα ποσοστά της απαρτίας και της πλειοψηφίας μέχρι το πέρας της διαδικασίας μόνο το μέρος της απαίτησης που δεν αμφισβητείται, εκτός εάν η απαίτηση προσδιοριστεί σε διαφορετικό ποσό από τον εμπειρογνώμονα κατά την επαλήθευση των αμφισβητούμενων απαιτήσεων. Ο πιστωτής που συνεχίζει να αμφισβητεί το ποσό της απαίτησής του στο τέλος της διαδικασίας δεν εμποδίζεται να επιδιώξει τη δικαστική αναγνώριση του ύψους της.

12. Είναι νόμιμο να ζητηθεί να εγγραφεί προσημείωση στο ακίνητο της επιχείρησης;

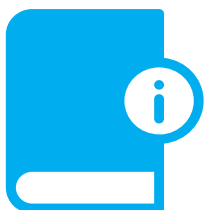
Με τη σύμβαση μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα πιστωτή να εγγραφεί υποθήκη, προσημείωση υποθήκης ή ειδικό προνόμιο σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για εξασφάλιση των ρυθμιζόμενων με τη σύμβαση απαιτήσεων. Για όσο χρονικό διάστημα αυτή εξυπηρετείται από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες απαγορεύεται η εγγραφή νέου βάρους σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη ή των συνοφειλετών για εξασφάλιση των ρυθμιζόμενων με τη σύμβαση απαιτήσεων.

13. Μπορεί να ζητηθεί να εγγραφεί προσημείωση σε ακίνητο του εγγυητή;

Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε συνοφειλέτη, μη εγγυητή, που έχει συνυποβάλλει αίτηση και υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση.

14. Μπορεί ο συντονιστής να ζητήσει μεγαλύτερη αμοιβή της προβλεπόμενης;

Αν ο οφειλέτης και οι συμμετέχοντες πιστωτές δεν συμ-

φώνησαν μεγαλύτερη αμοιβή, η αμοιβή του συντονιστή ορίζεται: α) στο ποσό των 200 ευρώ για οφειλέτες που εντάσσονται στην κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων, β) στο ποσό των 400 ευρώ για οφειλέτες που εντάσσονται στην κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων.

Αν ο οφειλέτης και οι συμμετέχοντες πιστωτές δεν συμφώνησαν διαφορετικά, η αμοιβή του συντονιστή βαρύνει το μέρος που προκάλεσε την υποβολή αίτησης για έναρξη της διαδικασίας και προκαταβάλλεται στον συντονιστή πριν από τον έλεγχο της πληρότητας της αίτησης.

Η αμοιβή τόσο του νέου συντονιστή όσο και του προσώπου που τον συνεπικουρεί βαρύνει τους πιστωτές που τους όρισαν.

Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας μεταξύ τους, ο συντονιστής δύναται να παραιτηθεί από την υπόθεση που έχει αναλάβει, αλλά στην περίπτωση αυτή οφείλει άμεσα να ενημερώνει μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ώστε να οριζείται νέος συντονιστής.

15. Πότε η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της αξιολόγησης βιωσιμότητας παραλείπεται;

Η ανάθεση σε εμπειρογνώμονα της αξιολόγησης βιωσιμότητας του οφειλέτη του παρόντος άρθρου μπορεί να παραλειφθεί, εφόσον έχει εκπονηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή αξιολόγηση βιωσιμότητας του οφειλέτη εντός των 12 μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στην εξωδικαστική διαδικασία ρύθμισης οφειλών και συμφωνεί στη χρησιμοποίησή της για τους σκοπούς της διαδικασίας του παρόντος νόμου η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών και ο οφειλέτης.

Η εκπόνηση αξιολόγησης βιωσιμότητας και του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών του οφειλέτη που αποτελεί μεγάλη επιχείρηση ανατίθεται υποχρεωτικά σε εμπειρογνώμονα (υποχρεωτικός διορισμός εμπειρογνώμονα). Στον εμπειρογνώμονα μπορεί να ανατεθεί και η επαλήθευση απαιτήσεων, η ύπαρξη ή το ύψος των οποίων αμφισβητείται από τον οφειλέτη ή από συμμετέχοντες πιστωτές. Η επιλογή και ο διορισμός του εμπειρογνώμονα γίνεται με κοινή απόφαση του οφειλέτη και της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη.

16. Πότε το δικαστήριο δεν επικυρώνει την σύμβαση αναδιάρθρωσης που συμφωνήθηκε;

Απορριπτική απόφαση εκδίδεται μόνο εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) παραβιάστηκαν οι υποχρεωτικοί κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 15,
- β) παραβιάστηκαν άλλοι κανόνες της διαδικασίας και η βλάβη που η παράβαση αυτή προκάλεσε σε συμμετέχοντα ή μη πιστωτή δεν μπορεί να αποκατασταθεί διαφορετικά,
- γ) δεν κλητεύθηκαν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης πιστωτές που είναι δικαιούχοι ποσοστού επί του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ικανού να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών,
- δ) αποδεικνύεται ότι ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει τις χρηματικές υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.
- ε) μη συμβαλλόμενοι πιστωτές αμφισβητούν το ποσό της απαίτησής τους, όπως αυτό προσδιορίστηκε από τον οφειλέτη, το συντονιστή ή τον εμπειρογνώμονα, προκύπτει ότι το αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης αντιστοιχεί σε ποσοστό επί του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη ικανό να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και αποδεικνύεται ενώπιον του δικαστηρίου η βασιμότητα της αξίωσης του πιστωτή, κατά το αμφισβητούμενο μέρος.

17. Αν επικυρωθεί η απόφαση μπορεί να προσφύγει ο πιστωτής;

Κατά της απόφασης του δικαστηρίου που επικυρώνει τη

σύμβαση δεν επιτρέπεται άσκηση οποιουδήποτε ένδικου μέσου ή τριτακοπή. Κατά της απόφασης που απορρίπτει την αίτηση για την επικύρωση επιτρέπεται η άσκηση έφεσης.

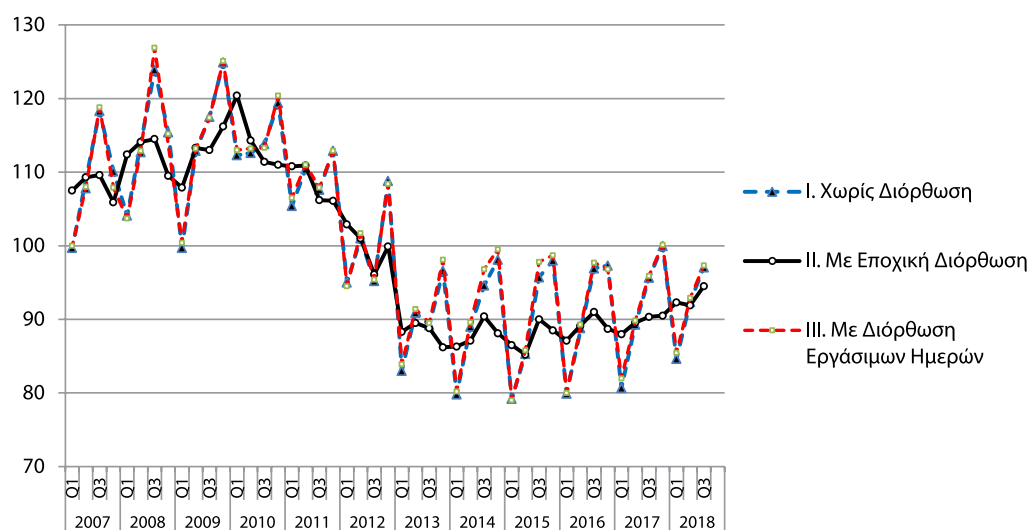
18. Για πόσο καιρό προστατεύεται ο πιστωτής από τα αναγκαστικά μέτρα εκτέλεσης;

Από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης και για χρονικό διάστημα 90 ημερών αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση των απαιτήσεων, των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, στα οποία περιλαμβάνεται και η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, εκτός εάν με το μέτρο αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαιρέσεως ή μετακίνησης κινήτων πραγμάτων της επιχείρησης ή εν γένει εξοπλισμού, η οποία δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη.

19. Μπορεί να προστατευτεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα;

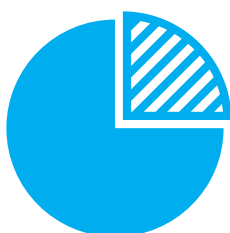
Ο οφειλέτης μπορεί να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του, κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, παράταση της αναστολής για χρονικό διάστημα έως τεσσάρων (4) επιπλέον μηνών. Αναγκαία προϋπόθεση της παράτασης αναστολής εκτέλεσης αποτελεί η συναίνεση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών. Η συναίνεση δίνεται είτε εγγράφως είτε προφορικά με δήλωση των πιστωτών στο ακροατήριο.

Δείκτης Μισθολογικού Κόστους

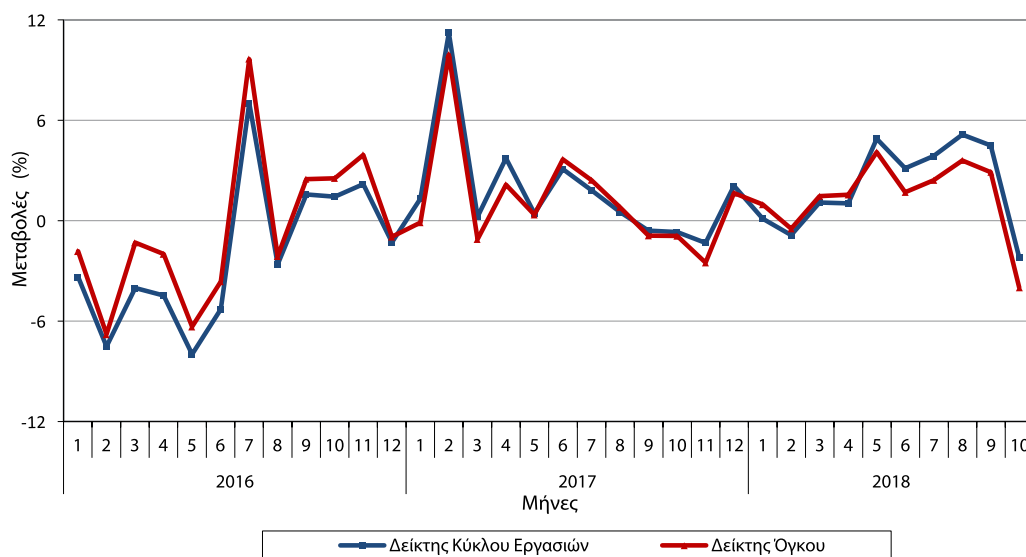

Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του Γ' τριμήνου 2018, χωρίς καμία διόρθωση (εποχική ή διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών), σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Γ' τριμήνου 2017, παρουσιάζει αύξηση κατά 1,5% έναντι μείωσης 1,3% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2017 προς το 2016. Με εποχική διόρθωση αλλά χωρίς διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Γ' τριμήνου 2017, παρουσιάζει αύξηση κατά 4,6% έναντι μείωσης 0,7% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2017 προς το 2016.

Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του Γ' τριμήνου 2018, με διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών αλλά χωρίς εποχική διόρθωση, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Γ' τριμήνου 2017, παρουσιάζει αύξηση κατά 1,5% έναντι μείωσης 1,8% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2017 προς το 2016.

Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο

Ο Γενικός Δείκτης Κύκλου Εργασιών κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Σεπτεμβρίου 2018, παρουσίασε αύξηση 4,9% και, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2018, μείωση 2,1%. Ο Γενικός Δείκτης Όγκου, κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Σεπτεμβρίου 2017, παρουσίασε αύξηση 3,3% και σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2018, μείωση 6,2%. Ο εποχικά διορθωμένος Γενικός Δείκτης Κύκλου Εργασιών, κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2018, παρέμεινε αμετάβλητος. Ο εποχικά διορθωμένος Γενικός Δείκτης Όγκου, κατά τον μήνα Σεπτέμβριο 2018, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο δείκτη του Αυγούστου 2018, παρουσίασε μείωση 0,1%.

Δημιουργήστε την προσωπική σας ιστοσελίδα!

1

Κατοχυρώστε το όνομα (domain) που επιθυμείτε.

2

Αποκτήστε πακέτο φιλοξενίας (hosting).

3

Διαμορφώστε την ιστοσελίδα σας.

Για πρώτη φορά το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας προσφέρει σε όλα τα Μέλη του και σε όλους τους Λογιστές – Φοροτεχνικούς τη δυνατότητα να δημιουργήσουν την προσωπική τους ιστοσελίδα στο διαδίκτυο ΔΩΡΕΑΝ για ένα χρόνο.

Πρόκειται για μια υπηρεσία που εξασφάλισε το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας μέσω της εταιρείας IpHost και του Ευρωπαϊκού Μητρώου για Ονόματα Χώρου στο Διαδίκτυο (EURid).

Εναλλακτικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την προσφορά μεταφέροντας στο πακέτο φιλοξενίας (hosting) την υπάρχουσα ιστοσελίδα σας δωρεάν.

**Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο των ιστοσελίδων που θα επιλέξουν να αναρτήσουν τα Μέλη του και οι Λογιστές – Φοροτεχνικοί. Το περιεχόμενο των ιστοσελίδων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη και τα χρηστά ήθη. Η αποδοχή της προσφοράς από πλευράς των Μελών και των Λογιστών – Φοροτεχνικών συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη αποδοχή και των παραπάνω.*

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ GENERALI AIG ΚΑΙ INTERASCO,
ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΛΟΓΙΣΤΕΣ, ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε.,
ΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΥΘΥΝΗ.

ΜΑΘΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Προγράμματα ασφάλισης αστικής ευθύνης σε προνομιακές τιμές για τους λογιστές φοροτεχνικούς

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΟΕΕ), κατανοώντας την ανάγκη των λογιστών φοροτεχνικών για ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης κατά την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, ειδικά στην περίοδο οικονομικής ύφεσης που διανύει η χώρα μας, εξασφάλισε προνομιακές τιμές σε Προγράμματα τριών Ασφαλιστικών Εταιρειών για την ασφάλισή τους σε θέματα αστικής ευθύνης.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ο κάθε λογιστής φοροτεχνικός που παρέχει υπηρεσίες έναντι αμοιβής έχει επαγγελματική ευθύνη να λειτουργεί αξιόπιστα με βάση τους νόμους και τους κανόνες της δεοντολογίας οι οποίοι διέπουν την επαγγελματική του δραστηριότητα.

Η πρωτοβουλία του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας για προσφορά προνομιακών πακέτων

ασφάλισης εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο των ενεργειών του για στήριξη των λογιστών φοροτεχνικών, ειδικά σήμερα με τις αυξημένες επαγγελματικές υποχρεώσεις και ευθύνες που αντιμετωπίζουν από τις συνεχείς παρεμβάσεις της Φορολογικής Διοίκησης.

**Ασφάλιση
Επαγγελματικής
Ευθύνης**
*με μεγάλη έκπτωση
στα ισχύοντα τιμολόγια*

μια προσφορά του ΟΕΕ
στα μέλη του

Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας δεν έχει καμία ανάμειξη ή διαμεσολάβηση μεταξύ της ασφαλιστικής εταιρείας και του λογιστή φοροτεχνικού και επισημαίνεται ότι η επιλογή της ασφαλιστικής εταιρείας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια και επιλογή του λογιστή φοροτεχνικού. Για την ενημέρωση των λογιστών φοροτεχνικών σχετικά με την ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης και τις προτάσεις των ασφαλιστικών εταιρειών προϋπόθεση είναι η εγγραφή στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (απόκτηση κλειδαριθμού) του ΟΕΕ.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΟΥ

ΕΔΩ

213-21.41.866

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ Ο.Ε.Ε

1ο Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

oee1pt@oe-e.gr

Μ. Βασιλείου 3 / 69132 Κομοτηνή

Τηλ. 25310-23035/ Fax.25310-82992

2ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας

oee2pt@oe-e.gr

Μεραρχίας 14 / 62100 Σέρρες

Τηλ. 23210-67970/ 98127/ Fax.23210-52062

Γραφείο Καβάλας: Βενιζέλου 34 / 64100 Καβάλα

Τηλ. 2510-232966

oeeam2@otenet.gr

3ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας

oee3pt@oe-e.gr

Αριστοτέλους 26 / 54623 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310-275727-8 / Fax. 2310-275728

4ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντροδυτικής Μακεδονίας

oee4pt@oe-e.gr

Μαλακούση 10 / 59131 Βέροια

Τηλ. 23310-29111 Fax. 23310-72033

5ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας

oee5pt@oe-e.gr

Κωστή Παλαμά 6 / 50132 Κοζάνη

Τηλ. 24610-27783 Τηλ/ Fax. 24610-37462

6ο Περιφερειακό Τμήμα Ηπείρου

oee6pt@oe-e.gr

Ν. Ζέρβα 28-30 / 45332 Γιάννενα

Τηλ. 26510-70400 Fax. 26510-72194

7ο Περιφερειακό Τμήμα Θεσσαλίας

oee7pt@oe-e.gr

Παπαναστασίου 21/41222 Λάρισα

Τηλ. 2410-531422 Fax. 2410-533123

8ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας

oee8pt@oe-e.gr

Πλατεία Ελευθερίας 3 (3ος όροφος) / 35131 Λαμία

Τηλ. 22310-42511 Fax. 22310-38882

9ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

oee9pt@oe-e.gr

Λ. Χαϊνά 75 & 25ης Μαρτίου / 34132 Χαλκίδα

Τηλ. 22210-60669 Τηλ/ Fax. 22210-80710/80894

10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου

oee10pt@oe-e.gr

Ζαΐμη 21 / 26223 Πάτρα

Τηλ. 2610-221645 Fax. 2610-273767

11ο Περιφερειακό Τμήμα Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου

oee11pt@oe-e.gr

Πλ. Κολοκοτρώνη 8 / 22100 Τρίπολη

Τηλ. 2710-233582 / Fax. 2710-225048

12ο Περιφερειακό Τμήμα Δωδεκανήσου

oee12pt@oe-e.gr

Γ. Σεφέρη 8ο Εμπορικό Κέντρο ΜΗΔΙΑ / 85100 Ρόδος

Τηλ. 22410-60193/ 66660 / Fax. 22410-60197

13ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικού Αιγαίου

oee13pt@oe-e.gr

Ελ. Βενιζέλου 6B / 81100 Μυτιλήνη

Τηλ. 22510-37367 / Fax. 22510-25634

14ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Κρήτης

oee14pt@oe-e.gr

Εθν. Αντιστάσεως 105 / 71306 Ηράκλειο

Τηλ.2810-223997 / 332837 / 301935 Fax. 2810-224595

15ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Κρήτης

oee15pt@oe-e.gr

Μυλωνογιάννη 15Α & Κριάρη, 2ος όροφος / 73135 Χανιά

Τηλ. 28210-94505 / 95001 Fax. 28210-76186

16ο Περιφερειακό Τμήμα Ιονίων Νήσων

oee16pt@oe-e.gr

Σαμαρά 2, 49132 Κέρκυρα

Τηλ. 26610-41148 Fax. 26610-42388

ΦΡΟΝΤΙΔΑ.
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ.
ΙΣΟΤΗΤΑ.

ΑΝ ΕΝΩΘΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΘΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΜΕ*

«Το Χαμόγελο του Παιδιού», έχοντας αναγνωριστεί διεθνώς, με όραμα: το Χαμόγελο κάθε παιδιού, υλοποιεί πανελλαδικά, 365 ημέρες το χρόνο, 24 ώρες την ημέρα, αποτελεσματικές και άμεσες δράσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση συγκεκριμένων φαινομένων που απειλούν τα παιδιά.

Μέχρι σήμερα «Το Χαμόγελο του Παιδιού» έχει στηρίξει περισσότερα από 1.200.000 παιδιά και τις οικογένειές τους. Παιδιά θύματα κάθε μορφής Βίας, Παιδιά θύματα Εξαφάνισης, Παιδιά με προβλήματα Υγείας, Παιδιά που βρίσκονται ή απειλούνται να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας, έχουν βρει λύση.

*Από το ημερολόγιο του Ανδρέα Γαννόπουλου, 9-11-1995

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΒΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

☎ 11040 (αστική χρέωση)

@ info@hamogelo.gr

🌐 www.hamogelo.gr

